

DELO

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Jutri ob 8.30 bo v Kinu ob morju začetek zasedanja

Skupščine pristašev miru za Trst in Tržaško ozemlje

Cena 15 lir - 10 jugolir - 5 din

Obnovljena izdaja leto I. števil 13.

TRST SOBOTA, 2. APRILA 1949

„Morilci“?

400 MILIJONOV LJUDI ZAHTEVA MIR Sovjetska vladna nota tvorcem Atlantskega pakta

V četiri popoldne je vlada Sovjetske zveze izročila preko svojih poslanikov novo vladno ZDA, Velike Britanije, Kanade, Francije, Belgije, Nizozemske in Luksemburga, v kateri ugotavlja resnične namene Atlantskega pakta, ki je v nasprotju z Ustanovno listino Organizacije združenih narodov in z vsemi mednarodnimi obveznostmi, ki so bile do sedaj sklenjene v svetu.

Jutri bo zasedala v Kinu ob morju skupščina pristašev miru naše države. Pomen te skupščine, kjer se bodo zbrali tržaški delegati, ki so bili izvoljeni v kroških od navdušenega ljudstva, je velikanski, če pomislimo na področje, v katerem živimo in ki je eden izmed najbolj prizadetih od armirne vojne po vsem svetu. Naša skupščina za mir ima nalogo, da pove vsemu miroljubnemu svetu, da so tudi v Trstu sile miru močnejše od sil vojne, da je tudi tržaško ljudstvo na bojni črti za obrambo miru ter da bomo dopustili sprožitve novega vojnega konflikta.

Na ta način bo na svetovnem kongresu pristašev miru v Parizu, ki bo zasedal od 20. do 24. aprila, zastopano naše mesto. Tudi tam bodo spregovorili naši delegati v imenu tržaških ljudskih množic in bodo zagotovili vsem miroljubnim silam sveta vsestransko podporo Tržačanov.

ZA AVTONOMNO LJUDSKO OBČINO

Osnutek volivnega programa za občino Repentabor

V korist prebivalcev naše občine predlaga KP, SIAU in OF slednji program, katerega naj občina dopolni s svojimi predlogi: 1. Da bo mogla uspešno opravljati svoje delo v dobroti svojih občanov, naj dobi občina potrebno avtonomijo. Odpravijo naj vse dolžobe v sedaj veljavni občinski zakonodaji, ki to avtonomijo omejujejo.

ter, preveč je osirotelih otrok, preveč je pohabljenih, preveč je trpljenja in doživljenih grozot. Preveč je bratomornega klanja, preveč je prelite krvi, preveč ranjenega mesa. Ne, nihče noče vojne. Matere noče vojne, da bi jim kdo vtiral v rok lastno kri in da bi jo za svoje umazane interese preival po neznanih in znanih bojnih poljih.

ODPOR JUGOSLOVANSKIH NARODOV PROTI TITOVIM KLIKI

V Jugoslaviji vlada nepopisen teror peščice izdajalcev demokratičnega gibanja

Aretacije znanih komunistov v Ljubljani, Beogradu in na Reki - Pokolj internacionalistov v okraju Bijelo Polje v črnogorski republiki - Inscenirani procesi

Staneje v Sloveniji se je poslabšalo. Aretacije znanih komunistov so na dnevnem redu, odpor med prebivalstvom raste iz dneva v dan. V poslednjem času so aretirali pisatelja Ladislava Klavuta, univerzitetnega profesorja Vincenca Logarja (Ceneta), ravnatelja ljubljanske klasične gimnazije in še nekatere druge, o katerih bomo poročali v prihodnjih številkah. Razpuščeni so celico univerzitetnih profesorjev, kjer so bili med drugimi tovariši Cene Logar, Božo Koba, dekan juridične fakultete, prof. Svetek in drugi.

Vse to se je dogajalo zaradi odločnega stališča okrajnih funkcionarjev Komunistične partije in ljudske oblasti, ki so že takoj ob objavi resolucije IU zavzeli kodoč. To stališče proti Titovim izdajalcem. Agenci UDB in njim podrejenega vojaštva so iskali člane okrajnega komiteta in okrajnega ljudskega odbora. Zaradi odpora prebivalstva so agenti UDB zapretili, da bodo ustrelili na lica mesta vsakega, ki jim ne bo pomagal pri iskanju članov komiteta. Prebivalci pa so jim odgovorili, da ne bodo izdajali komunistov in voditeljev množičnih organizacij.

Novi občinski svet se bo moral zavzeti, da se odprejo v občini tudi vsi razredi osnovne šole, da ne bo naša mladina prisiljena hoditi v šolo na Opčine. V ta namen naj se v Velikem Replju, kjer je večina solarjev, zgradi nova šola.

Za kulturne potrebe občanov naj se zgradi prosvetni dom. Na ta način bodo tudi prišli izletniki iz mesta na nedeljski odhod, kar bi predstavljal za našo občino stalen vir dohodkov.

Invalidi, sirotam in vdovam, ki nimajo zadostnih sredstev za svoje preživljanje, mora občina nuditi svojo pomoč, ki pa mora biti nepristranska.

Izboljšati je treba zdravniško službo in splošno higijensko stanje v občini. Uvesti je treba zlasti redne brezplačne zdravniške preglede za šolsko in predšolsko dečo.

Občinska uprava bo morala izvajati boljšo kontrolo nad zdravstvenim stanjem prebivalstva ter mu nuditi vsestransko zdravniško pomoč.

Prav tako bo morala v primeru bolezni pomagati vsem potrpehno za stroške zdravil in bolnice.

Jutri ob 15,30 bo na kraju ustrelitve na Opčinah

Proslava 71 talcev, ki so bili umorjeni 3. aprila 1944.

Zbirališče za udeležence je pri Kulturnem domu na Opčinah, od koder bo krenil spoved, ki ga boš spremljala godba in pevski zbor. Na čelu spoveda bo zastavila Zveza hribov političnih priganjancev. Udeleženi so vsi zavodniki padlih, člani demokratičnih organizacij in možani.

Govorila bosta tovarišica Bernetič Marija-Marina v slovenski in tovariš Leopoldo Gasparini v italijanski.

Povrnitev prvotnih priimkov

Do kraja se bomo borili za odpravo fašističnega zakona

Vojaška uprava v Trstu je izdala ukaz št. 53, po katerem morajo dobiti zopet svoje prvotno rodbinsko ime vsi oni, katerim je bilo spremenjeno na podlagi fašističnega zakona iz leta 1926. Zato mora družinski poglavar vložiti na conejskega predsednika prošnjo ter priložiti prepis odloka o spremembi prvotnega priimka ter rolistni list.

Conski predsednik bo po preučitvi prošnje izdal odlok, s katerim se dovoljuje vrnitev prvotnega priimka. Če bi conski predsednik od bil prošnjo, se sme prosilec priložiti na VU, oddelek za pravne zadeve.

To je v dveh tedeh že drugi ukaz VU o povrnitvi prvotnih rodbinskih imen. Prvi ni imel uspeha, —

le okrog 400 ljudi je zaprosilo za vrnitev priimka — ker VU ni upoštevalo upravičenih zahtev. Ljudstva in je z mnogimi birokratskimi formalnostmi oteževala postopek.

Tudi ta ukaz št. 53 je po obvestilu Urada za informacije (ukaz sam še ni bil objavljen) podoben prejšnjemu. Tudi to pot je Vojaška uprava vedela in hotela preizkusiti prizadetih. VU prav dobro ve, kako so bila Tržičanin v ostalih Priimcih vsiljena nova imena. Zato bi bila že davno njena dolžnost, da bi takor tudi marsikak drug fašistični zakon preklicala. Toda ni napravila tega kar bi bilo pravilno in demokratično pač pa se zopet pripravila tak postopek, ki naj bi čimveč ljudi odvrnil od njihove pravice. S tem je ponovno dokazala, koliko ko brigamo mi Slovenci in tudi ostali prizadeti Tržičani. Ni ji mar, da bi nam od fašistov stornje krivice popravila. V štirih tedeh svoje uprave nam je, žal, dala preveč dokazov, da bi še mogli verjeti v njeno dobro voljo in nepristranost posebno, kar se tiče nas Slovencev.

Največji nesmisel tega ukaza je vsekakor prošnja. Ne bi imeli nič proti prošnjam za one ljudi, ki so sami in prostovoljno prošili za izpremembo. Toda vsem ostalim pa je bilo menjano ime z vsiljenim dekretom brez prošnje in proti volji prizadetih! Zato je prošnja (za vrnitev ukrajenega) nepotreben in ponižujoč birokratizem, ki zasleduje edini cilj ovrniti vrnitev pravice, ki nam jih je ovozil fašizem. S tem se poleg tega brez potrebe neti med obema narodnostima pogubna narodnostna mržnja, ki sama poslabšuje še itak nezno stanje tu v Trstu. Prav gotovo pa taka mržnja ni v interesu miru in normalizacije življenja na STO, temveč je v interesu vojnih hujskačev, ki skušajo zaneti spore kjer koli se da. Edino pravico bi torej bilo zavrniti vsiljena odloke brez prošnje; le oni, ki žele obratiti sedanje ime, naj bi dali svojo izjavo.

Drug nesmisel — morda celo nič manjši — je prepis dekretov o spremembi. Kaj misli VU, da so nam bili ti dekreti diplome, katere smo stajali morda celo v okviru. To je bila ponižujoča in nasilna sodba, katere najbrž nihče ni hranil in si najbrž ni zapisal nisi številke. Zato je seveda naravnost posmeh.

Demokratične organizacije in glasila bodo podpirala to akcijo ter se obnemem z njimi borila, da se iz ukaza št. 53 odpravijo vse one dolžobe, ki kakor koli ovirajo ponovno pridobitev od fašizma orožanih pravic.

XI. kongres Komsomola

29. marca se je začel v Moskvi XI. kongres Komsomola (komunistične mladine Sovjetske zveze). To je prvi kongres Komsomola po drugi svetovni vojni. Kongresu prisostvujejo delegati Komunistične mladine evropskih dežel in nekaterih drugih držav v svetu. Na kongresu ni bila povabljena jugoslovanska delegacija zaradi znanega protisovjetskega stališča njenih voditeljev. Kongres bo trajal več dni, ker je pričakovati, da se bodo deleži zavlekli zaradi obsežnih tokov dnevnega reda. Za častnega predsednika Kongresa je bil izvoljen Generalisimus Stalin. Častno predsedstvo pa tvorijo člani Politbiroja CK VKP (b).

Churchill, Franco in Tito

Vojni hujskač Winston Churchill je imel v četrtki v Bostonu (ZDA) kongres, v katerem je pozival na vojno proti Sovjetski zvezi. Dejal je, da je treba uporabiti vsa znanstvena sredstva v obrambo zapadne kulture.

Ta stari provokator je tako ponovno dokazal svojo sovraštvo do vsega, kar je naprednega na svetu. Govorilci o evsvojbni in ezpadni kulturi, ki naj bi ju ogrožala Sovjetska zveza, z istimi besedami, ki jih je uporabljal fašist Franco, ki je istokrat imel v četrtki govora. Tudi ta se je ogrozil zaradi evsvojbni, ki prihajajo s strani ZSSR. Tako so se našli tri vojni hujskači: Churchill, Franco in Tito. Lepa družina.

Imperialisti nočejo imenovanja guvernerja

V ponedeljek popoldne so razpravljali v Varšovi svetu OZN vprašanje imenovanja guvernerja za Svobodno tržaško ozemlje. To vprašanje je bilo stavljeno na dnevni red zaradi predloga Sovjetske zveze, ki se doslej bori na vsaki mednarodni konferenci za splošnoizvojni dogovorov in vseh mednarodnih obveznosti. Jasno je, da bi se z imenovanjem guvernerja Tržaškega ozemlja odpravilo eno izmed zarišč armirane vojne.

Sovjetski delegat Malik je ponovno predlagal za prvega guvernerja našega ozemlja Fleuckingerja, ki ga je pred časom predlagala Velika Britanija. Glasovljal stroj je odbil celo predlog, da bi se stavilo na glasovanje kandidata. Na ta način so zavrnili imperialisti ponovno zavlekl imenovanja guvernerja, da ne bi umaknili svojih čel s Svobodnega tržaškega ozemlja in da bi tako ostal njegov prvi namestnik.

Barjam Brvčak, komunist, član otkrajnega komiteta; Bubani, komunist, član Narodne milice; Suković, komunist.

Ti tovariši so padli kot žrtve Titovega terorja. Pokopani so bili na kraju korakov proč od svojih hiš. Niti četniški mesarji niso izvajali takega terorja.

Amirani so bili slednji tovariši: Jeljić Rako, komunist, nosilec spomenice 1941; Vjnović Rado, komunist, nosilec spomenice 1941; Mešter Radovan, komunist, član komiteta Partije; Spisanić, član Narodne milice; Jeljić Vuksan, komunist, učitelj; Vojnović Ljubica, komunistka, nositeljica spomenice 1941; članica komiteta Partije, mučena kljub temu, da je nosela. Ti so najbolj poznani tovariši med stotinami aretirancev.

Po svoji dvajsetdnevni ofenzivi v okraju Bielo Polje, kjer so Titovci uporabili vse vrste orožja, kakor da bi šli na vojni pohod, so priredili evsvojsko zabavo po zgledu etnikov in ustašev, ki so po svojih pokoljih peslali.

Na Reki so se te dni vršile neke nove aretacije, ker se je odpor proti Titovi kliki povečal. UDB je aretirala bivšega ravnatelja ladjedelnic 43. mesta, Karadžić; Sođomca Zorunja, celničnega sekretarja ladjedelnic, člana Mesnega odbora sindikata in predsednika tovarniškega sindikalnega odbora; Sestana Jurija, člana Izvršnega odbora Zveze Italijanov, ravnatelja strokovne šole iste ladjedelnice; Pigna, inšpektorja strojne oddelka ladjedelnic; Tržičana Chellerja Umberto. Na enem izmed zidov luške kapitanije je bil te dni odpravljen napis: «Dole Tito».

Niti z Atlantskim paktom ne morejo rešiti svojega položaja

Hlapci ameriških finančnih mogotcev na raportu - Vinson zahteva še 1000 milijard lir za povečanje oborožitve v ZDA

V ponedeljek 4. aprila se bodo sestali v prestolnici Združenih držav zunanji ministri naslednjih držav: ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije, Danske, Norveške, Portugalske in Islande. Podpisati bodo tisti vojaški pakt, ki predvideva v svetu grozno nevarnost in proti kateremu so naprjeni: sile vseh miroljubnih narodov.

Toda pri podpisu napadalnega pakta, ki je v nasprotju s pravili Organizacije združenih narodov in je groba kršitev njenega statuta, ne bodo imeli za seboj narode sveta, ki so pravesebo v poslednjem času kazali svojo stališče proti vojni in proti oboroževanju. Podpisali bodo ta pakt proti volji ljudstva, v imenu ozkega kroga vojnih hujskačev in kapitalistov, ki si želijo vojne, da bi povečali svoje zaslužke na račun prelite krvi ter da bi ohranili razpadajoči Kapitalistični sistem.

Napadalnost Atlantskega pakta je očitna, če pomislimo, da je lahko vsak najmanjši incident vzrok novega konflikta. Znano je vsem, da se ti incidenti lahko odogovorijo, kar je vsakdanja praksa imperialistov, ki so se izurili v takih incidentih, ko so hoteli na vsak način sprožiti vojno. Soomniti se moramo umora avstrijskega prestolonas lednika in vprašanja Gdansk.

Toda Atlantski pakt je tudi naprjen proti demokratičnim silam v notranosti dežele Tekstu pakta je privzeta tajna točka, ki predvideva evsvojnomo pomoč imperialistov pri zmanjšanju v notranosti dežel. Naj se torej pojavi sarka, ki ni po sodu kapitalizma eno izmed držav ki so se pridružile Atlantskemu paktu in bodo imperialistični krogi zavpili, da je edinovarna v nevarnosti. Poleg tega se lahko zgodi, da se imperialisti ponovno spomnijo, da je to stavka, ki jo svoda in Kominform — kakor se je to zgodilo ob stavki rudarjev v Franciji — in zopet se pojavlja nevarnost svetovne vojne.

Atlantski pakt, ki ga bodo podpisali hlapci ameriških finančnih mogotcev, je torej nesramna pogodba, ki grozi miru in je sličen zloglasnemu trojemu sporazumu ali oči, preko katerih so fašisti pripravljali drugo svetovno vojno ter jo sprotili tudi po krivdi angleških, ameriških in francoskih kapitalističnih krogov, ki niso hoteli videti fašistične nevarnosti in so upali, da bo Hitler napadel Sovjetsko zvezo in ne kapitalističnih dežel.

Ne smemo pozabiti, da so se imperialisti odločili za sklenitev tega pakta zaradi naraščanja ljudskih simpatij do Sovjetske zveze in do držav ljudske demokracije, ki živijo v novem boljsem družbenem sistemu. Zmaga demokracije na Kitajskem, kjer je osvobojeno 200 milijonov ljudi in kjer se bliža popolni polom nacionalizmov, zmaga vietnamskih domoljubov, osvoboditev treh četrtin Birmanije, upor na indonezijskih otokih, upori v prostani Indiji in v južni Koreji so znak, da se v Aziji bliža konec imperialističnega nadvlada. Je miru in socializmu so torej odprve svetovne vojne do sedaj narasle na tri četrtine milijarde ljudi, ki so izgubili življenje zaradi imperializma.

Zato bodo miroljubne množice preselile urenitve imperialističnih načrtov in novo vojno. Temu so porok na desetine milijonov demokratov v svetu in 750 milijonov iz osvobojenih ljudi.

Agresivnost Atlantskega pakta pa je še očitnejša, ker se te dni diskutira v ZDA osnutek novega zakona o snajenu in posojila, preko katerega bi ZDA dobavljale državam zapadne Evrope večje količine orožja in vojnega materiala, ki bi moral služiti oboroževanju. Istočasno pa je Vinson, predsednik komisije za oboroževanje dvignil za 1 milijardo in 700 milijonov dolarjev.

Združene države Amerike pa so se obvezale, da bodo dobavljale članicam Atlantskega pakta orožje, ki je za ameriško vojsko enuporabno.

To je torej zunanje lice Atlantskega pakta, ki ga toliko opejajo reakcionarji sveta. Toda bistvo Atlantskega pakta pa je kohranitve kapitalističnega sistema v svetu, ki se je po zadnjih zmagah demokratičnih sil hudo omajal. Atlantski pakt naj bi po mnenju washingtonskih krogov in njim podrejenim manjšim imperialistov ustavil pohod sil demokracije in naj bi zagotovil v tistem delu sveta, ki je še pod imperialistično kontrolo, nove dobičke.

Vlada je sklenila, da bo ob enem z ostalimi državami 4. aprila podpisala Atlantski pakt. V času, ko je fa svoj sklep izročila poslaniku ZDA v Lisbonu, je dala aretirati voditelja KP Portugalske Alvara Couto, ki je še pod imperialistično kontrolo, nove dobičke.

NEMCIJA

Od 184 nemških podjetij vojne industrije, ki bi po sporazumih med zavezniškimi morala biti uničena, jih bo demontiranih le 17. Za ostalih 167 pa sta Velika Britanija in Francija na pritisk ZDA pristali, da bodo delale še naprej v korist ERP-a (Marshallovega plana). ZDA bočerni se z ohranitvijo nemške vojne industrije in z Atlantskim paktom dokazali svojo amirroljubnost.

V Berlinu je nad 300.000 ljudi manifestiralo proti uvedbi zapadne marke kot edinega plačilnega sredstva v zapadnih predelih prestolice. V maju bodo v vseh štirih zasedbenih conah volitve delegatov za kongres nemškega ljudstva. Na tem kongresu bodo razpravljali o bodoči nemški ustavi, o mirovni pogodbi ter zadevalju štirih con.

KITAJSKA

Včeraj so se začela v novi kitajski prestolnici Peking, pogajanja med predstavniki demokratične Kitajske in Kuomintangove vlade. Za osnovo pogajanj je demokratična vlada postavila 8 točk Maočetunja, katere pomenu je dejansko Kapitalistično Cankajskovih nacionalistov. Na pet od teh so nacionalisti že pristali, dočim mislijo o ostalih treh razpravljati v Pekingju.

PORTUGALSKA

Vlada je sklenila, da bo ob enem z ostalimi državami 4. aprila podpisala Atlantski pakt. V času, ko je fa svoj sklep izročila poslaniku ZDA v Lisbonu, je dala aretirati voditelja KP Portugalske Alvara Couto, ki je še pod imperialistično kontrolo, nove dobičke.

Denuncianti in provokatorji

Znana je, da se je začela predvojnuna gonja proti demokraciji, antifašizmom in partizanom. Reakcionarne sile so napele vsaj svoje sile, da bi postavile na zatočno klop narodno osvobodilno borbo, antifašistični pokret in demokracijsko gibanje. Pri tem poslu pa jim gre na roko tudi tukajšnja protisovjetska skupina Babičevih izdajalcev.

V poslednjem času je začel »Primorski dnevnik« upiti na vso moč proti »Vidljivim kvadrantom« in je začel objavljati imena nekaterih znanih tovaršev. Ti naj bi bili: zakrivili kopolje »grobodija«. Namen tukajšnje protisovjetske agencije je jasen. Objavljanje imena teh tovaršev, ker so sedaj pripravljani na uprizoritve provokacij, ki naj bi dosegle to, kar niso dosegla njihova izsiljevanja proti našemu tisku. Tovarši, ki so še stalno na straneh »Primorskega dnevnika«, naj bi postali talci, ki bi morali sodelovati v zapor v slučaju uspele provokacije.

To je torej bistvo sedanjega Babičevega sozvezja proti urednikom »Primorskega dnevnika«.

Podpirajte pokret "Demokracijske solidarnosti"!

»Il Lavoratore« in našega lista in ta sozvezja je del »sozvezja« proti demokracijskemu tisku, ki ga hočejo na vsak način zatreti, kar je poslednja želja agentov Titove Mlike in imperialističnih krogov našega mesta. Zato pošiljajo razne Janke, Spele itd. na uredništvo demokracijskih listov, da bi izločili kak zaleženi urednik, ki bi imel namen, da prikljče na tice mesta poljevo.

Vsekakor je načrt vreden ljudi, ki so ga sestavili in take mahinacije so predobro znane. Tudu provokacije jim ne bodo uspele, kakor ne uspejo provokacije fašistov in imperialistov. Naši ljudje naj vedo, kaj so Babičevi nacionalisti: denuncianti in provokatorji.

Ljudje okoli »Primorskega dnevnika« pa naj dobro vedo, da je za nas žalitev imeti v istem pogolpu ljudi kakor sta Bortolo Petronia, ki se je iz strahu pred fašizmom odrekal svojemu prepričanju in ki je dal informacije OVRL, ter izdajalec in strahopetec Vladimir Kenda.

Priznani denuncianti in provokatorji »Primorskega dnevnika« pa naj poudarjajo, da v Jugoslaviji in bodo videli, kdo uporablja fašistične metode.

Vojni hujskač Beltram

Beltram, vojni hujskač in protikomunistična skupina, ki se v vsakem koraku natočevati svojim maščobnim prištevam, da je tržaška delavska in demokracijska gibanja na liniji reatitve mirovne pogodbe na Italijo in na liniji priključitve Trsta k Italiji. Mi se danes ni ne čemo razlagati, kakor so ti politični heroisti pršli do tega na vsak način zanimivega zaključka, ker niso za to nikoli dobili povodov. V kakor pa jih poznamo, vemo, da so kakor pa njih politična linija sestavljena iz laži, klavet, demagogije, retorike, izsiljevanja in strupenega natočevanja.

Toda zanimivo je vedeti, kako se oni dr. zapostavljajo mirovne pogodbe in glede revizije te pogodbe. V tem so dosledni svoji kvantitativni in demagogijski predvsem pa svojemu protikomunističnemu stališju. V zadnjem času pa so postali vredni svojih imperialističnih učiteljev, ker so se celo spustili v odkrivanje vojnokulturo, kar jih še bolj razprizkuje kot poče izdajalec mednarodne demokracijske fronte in svetovne fronte za mir.

Znano je, da je bil sprejet kompromis o ustanovitvi Svobodnega tržaškega ozemlja za ohranitev miru v svetu. Znano je, da je vsako stremenje po reviziji mirovne pogodbe rejhujskaško dejanje, ki služi napadnim poskusom imperializma. Zato je vsak revizionist proti miru in imperialistični provokator.

Ko smo to ugotovili, oglejmo si, kaj je dejal »sposodar« cone »B. Beltram, ko je pozdravil oblastno konferenco ljudske fronte na Reki: »Mi se neprestano borimo in učimo svoje ljudi, da se poslušajo izkustvo, ki nam prihajajo od jugoslovanskega ljudstva, da držijo vezo z jugoslovanskimi narodi ker našo osemletno mora biti bo slej ali prej priključeno Jugoslaviji.

Nadalje: »Tega se spominjam zaradi tega, ker so naši interesi skupni, ker vam ni useno, kako se stvari razvijajo pri nas, ker je znano, da se Jugoslavija ni odrekla temu ozemlju...»

Govoriti v sedanjih svetovnih napegetosti o tem, biti na stališču treventizma in ponovno postopajati uprašanje priključitve Trsta in njegovega ozemlja eni ali drugi državci, je najhujska vojna provokacija. Na tem stališču so danes italijanski nacionalisti in vsak dan bolj očitno nagnjeni na to stališče protisovjetski in provokatorski voditelji Jugoslavije.

Sedaj pa je vsem jasno, kaj so ti nadebudni borci za spoštovanje mirovne pogodbe. Njihov nacionalizem in njihovo protisovjetsko stališče sta postala preveč očitna, da bi ju sprevledili.

V sredo 30. marca l. je umrla na posledičnih nacističnih preganjanja iz Sv. Barbare pri Miljah. Pogreb se vrši danes ob 17 uri iz Sv. Barbare. Žalostnemu soprogu Petru in sinovom Karlu, Mariju, Petru, Jakobu in Emilu iskreno sožalje uredništva »Dela«.

Bivši interniranci taborišča Buchenwald so objavili, da se zglase na sešed organizacije bivših političnih preganjanec, trg Ponteroso, 2. l. v teku prihodnjega tedna.

DELO V MESTU IN NA VASI

NAJ SE REŠI VPRAŠANJE SOCIALNE BOLEZNI

V Trstu narašča tuberkuloza

Ena izmed največjih nevarnosti, ki preži, posebno danes na naše delovno ljudstvo je brez dvoma tuberkuloza. Naše mesto stoji na žalost na prvem mestu ravno v tem pogledu. Skrajni čas je, da se to vedno večjo in bolj pretečo nevarnost vsaj deloma odstrani ali zadržavi, če že ne popolnoma odpravi. In v tej nevarnosti je najbolj izpostavljeno prav delovno ljudstvo, ker je baš tisto, ki šestokrat nima lastnih sredstev za pobiranje te krute naloge. Temu so seveda krive brezposelnost in njene posledice: pomankanje in beda. Ni manj pa niso krive tudi stanovanjske prilike marsikaterih delavske družine; saj čestokrat stanujejo siromašni delavci v stanovanjih, ki so bolj podobna bregom ali skladiščem, kot pa praviim slovenskim stanovanjem. Da se tuberkuloza tako širi med siromašnim ljudstvom, je tudi krivo dejstvo, da so letični družinski člani prisiljeni živeti skupno z ostalimi zdravimi člani v celo spati z njimi v istih sobah, če ne celo na istih posteljah. Tako imamo številne sluščajke, ko spijo mladoletni otroci poleg tuberkuloznega očeta. Ali ni to žalostna silka? Ni čuda potem, da se bolezen tako širi in da pogostokrat zajame cele družine! Skrajni čas je, da se začne z resnim pobiranjem in preprečevanjem te bolezni v vseh ozirih.

Tu namen so ustanovili Enotni sindikati poseben pripravljali odbor za pomoč tuberkuloznim bolnikom. Ta odbor ima poleg drugih nalog tudi to, da pripravi in ustanovi stalno komisijo za pomoč ječim. Toda to ni dovolj. Odbor mora zastaviti vse svoje sile za to, da se čimprej zaščiti delovno ljudstvo in sploh vse prebivalstvo pred tuberkulozo; bolniko samim pa da se na vse načine pomaga do ciljnosega ozdravljenja. S tem učenjem je omenjeni odbor predlagal sledeče: 1. Poskrbeti je treba od tuberkuloze; bolnikom samim pa da primerna zdrava in zračna stanovanja; 2. zagotoviti je treba vsem delavcem delo in primeren zaslužek; 3. za jetične je treba poskrbeti odgovarjajočo zdravniško oskrbo in če je treba tudi bolnico ali sanatorij.

Odbor je šel še dalje s svojimi predlogi in sicer: a) Da bi se pomnožilo antituberkulozne dispanserje in zgradilo večji in modern opremljen sanatorij za jetične, ki je bil že v načrtu; b) splošni pregled vseh tuberkuloznih in sicer na tak način, da bi bili zdravniški pregledi vsi prebivalci; c) da bi se ustanovile notranje komisije bolnikov v zdraviliških tuberkuloznih; d) da bi državljan ali pooblaščen vsa zdravilišča (in o) da bi bila zagotovljena zdrava zračna stanovanja predvsem onim, ki so od tuberkuloze ogroženi; e) da bi bila izdana odredba, s katero bi bila zajamena na odgovarjajočo zaposlitev od tuberkuloznih ozdravilim osebam; f) da bi se ustanovil odbor za zaščito tuberkuloznih in njihovih družin, ki naj bi jih podpiral z denarnimi in drugimi materialnimi sredstvi. Za ustanovitev tega fonda naj bi poskrbele VU in zavod za socialno skrbstvo (INPS).

Nujno je, da se ukrene vse potrebno za preprečenje bolezni, toda pri tem se sme stati samo pri predlogih. Merodajne oblasti morajo storiti kar je mogoče. Nujne je, da se ustanovi odbor za zaščito tuberkuloznih in njihovih družin, ki naj bi jih podpiral z denarnimi in drugimi materialnimi sredstvi. Za ustanovitev tega fonda naj bi poskrbele VU in zavod za socialno skrbstvo (INPS).

Protí aretacijam sindikalistov

Izvršni odbor Zveze enotnih sindikatov je potem, ko je izvedel za vzroke artacije člana Izvršnega odbora ES tov. Maria Desantija, smatrajoč nenehne in vedno številnejše aretacije antifašističnih borcev, kakor tudi obstrukcionistične akcije proti razrednim organizacijam, dosledno politiko, ki ima namen, da uniči demokracijsko gibanje, obsoja pred vso javnostjo zadržane dogodke, kateri imajo določen namen, da ponižajo najboljše borca za svobodo, obenem pa, da spet postavijo v nadoblast, tiste skupine fašističnih izdajalcev in nacističnih kolaboracionistov, ki so bile poražene v vojni.

Izvršni odbor Zveze ES pošlja svoje bratske pozdrave tovarisu Mariju Desanti.

Častna obletnica

Letos obhaja tovarišica Josipina Komar iz Ricmanj 42. obletnico svoje humanitarne delovanja. Pred 42. leti je prejela diplomabo iz je v vedno vestno opravljala svoj razveseljevalni posel. Vsa okoličina jo pozna in ceni ter jo storo in mlado spojuje zaradi njene dobrote in izurjenega delovanja. Slavljena je tudi pomenu po svojem delovanju v demokracijskih organizacijah in predvsem pa kot organizativka na polju ženske organizacije. K njeni obletnici ji bližajo zvezi vaščani in okoliščani: vse na mnoga leta! Temu voščilo se pridružujeta tudi Glavni odbor ASIZZ in naš list.

Družina tov. Angela Blažine se tem potom toplo zahvaljuje za izraženo sožalje in solidarnost ob težki izgubi. Posebna zahvala CK KP STO, vodstvu ZAM, SIAU, Pripravljalnemu odboru ljudske prosvete, PD »Dravo Boljan« - Gabrovica, članom združene gostilne in Gabrovici in vsem udeležencem.

Prav pretekli teden so morali starši obiskovati ravnateljstvo, da bi dobili pojasnilo o ponovni premeštvitvi učitelja. Zahtevali so tudi pojasnilo o tem postopnem menjavanju učiteljskih moči. Pravega odgovora pa ni niso dobili in zato so učenci dokazali, da imajo pravico do besede v teh zadevah. Kratko malo niso šli v razred in so demonstrativno stali pred šolskim poslopjem.

Starši pa so menjali, da je vse to način za oviranje razvoja slovenskih šol. Starši nadalje zahtevajo, da bi ravnateljstvo šole poskrbelo in to je njegova dolžnost — da bodo učenci imeli v šolskem letu samo enega učitelja. Tako naj se prekine s temi manevri in naj se napravi konec vsakemu oviranju razvoja in delovanja slovenskih šol. Ravnateljstvo pa naj dela v interesu slovenskih otrok in naj bo nepristransko.

Da se to vprašanje povoljno reši, je Zveza enotnih sindikatov v Nabrežini vložila pred časom na

Prebivalci nabrežinskega okraja se pritožujejo vlad pomanjkanja večerne vse vlokov. Iz Trsta odhaja zadnji večerni vlak ob 20. uri. Naslednji pa šele po polnoči. Ljudje, ki se mudijo v mestu po opravkih, katerih ne utegnejo dovršiti do 20. ure, morajo čakati kar 4 ure do prihodnjega vlaka. Isto velja za delavce, ki morajo v slučaju izrednega dela ali drugih poti, čakati v mestu do polnoči.

Da se to vprašanje povoljno reši, je Zveza enotnih sindikatov v Nabrežini vložila pred časom na

Te dni so prejeli Enotni sindikati v Nabrežini odgovor Vojaške uprave, s katerim sporoča, da ne more vzeti v poštev njihove prošnje. ker... je premalopodpisov. Res čuden odgovor! Iz tega izgleda, da hoče VU zastopavljati ES, katerim na ta način ne priznava pravice, da postavljajo zahteve v imenu svojih članov. Vsekakor pa bodo ES poslali VU nove vloge z vsemi podpisami svojih članov. Ali bo tudi na to VU dala negativen odgovor?

Bliza se I. kongres komunistične mladine

Komunistična mladina se pripravljala na svoj I. kongres. Vrste mladincev — komunistov se stalno krepijo, mladina je še večja aktivnost mladincev in mladink, da bo komunistična mladina v resnici vodilna in najbolj borbena sila mladinskega pokreta.

Bliza se I. kongres komunistične mladine

Komunistična mladina se pripravljala na svoj I. kongres. Vrste mladincev — komunistov se stalno krepijo, mladina je še večja aktivnost mladincev in mladink, da bo komunistična mladina v resnici vodilna in najbolj borbena sila mladinskega pokreta.

Bliza se I. kongres komunistične mladine

Komunistična mladina se pripravljala na svoj I. kongres. Vrste mladincev — komunistov se stalno krepijo, mladina je še večja aktivnost mladincev in mladink, da bo komunistična mladina v resnici vodilna in najbolj borbena sila mladinskega pokreta.

Bliza se I. kongres komunistične mladine

Komunistična mladina se pripravljala na svoj I. kongres. Vrste mladincev — komunistov se stalno krepijo, mladina je še večja aktivnost mladincev in mladink, da bo komunistična mladina v resnici vodilna in najbolj borbena sila mladinskega pokreta.

Bliza se I. kongres komunistične mladine

Komunistična mladina se pripravljala na svoj I. kongres. Vrste mladincev — komunistov se stalno krepijo, mladina je še večja aktivnost mladincev in mladink, da bo komunistična mladina v resnici vodilna in najbolj borbena sila mladinskega pokreta.

Bliza se I. kongres komunistične mladine

Komunistična mladina se pripravljala na svoj I. kongres. Vrste mladincev — komunistov se stalno krepijo, mladina je še večja aktivnost mladincev in mladink, da bo komunistična mladina v resnici vodilna in najbolj borbena sila mladinskega pokreta.

Bliza se I. kongres komunistične mladine

Komunistična mladina se pripravljala na svoj I. kongres. Vrste mladincev — komunistov se stalno krepijo, mladina je še večja aktivnost mladincev in mladink, da bo komunistična mladina v resnici vodilna in najbolj borbena sila mladinskega pokreta.

ODHRITA PODPORA VOJNIM ZLOČINCEM

Partizanu dosmrtno ječo

V tem tednu smo prisotvovali novemu procesu, ki je postavil na zalozno klop partizana, kateremu se podtika zločin, ki naj bi ga bil izvršil v leta 1944.

V torek 29. marca s eje vršil pred tukajšnjim porotnim sodiščem proces proti odsotnemu partizanu 24-letnemu, Francu Trobec iz Cerovlje. Obtožen je bil, da je oktobra 1944 ubil neko Danico Legisa in vr gel njeno truplo v f. ibosa v bližini Brestovite.

Ta proces se je sicer že vršil pred osmimi meseci, toda kratki je sodišče izreklo svojo sodno nekompetenco. V sled priziva državnega pravdnika je kasalsko sodišče odredilo za kompetentno tukajšnje porotno sodišče.

V obtožnici se skuša prikazati partizana Trobca kot navadnega zločinca, brez točnih dokazov, da je bil pri prvi aretaciji, ki so jo partizani izvršili, prisoten tudi Trobec. Legiseva je bila v stalnih stikih z Nemci in če dejstvo, da so se takrat vršile številne aretacije od strani SS-policije, prikazuje njeno vohunsko vlogo.

Vsuga tega pa sodišče ni hotelo upoštevati. Po kratkem enodnevnem procesu je bil Trobec Franc obsojen na dosmrtno ječo.

Ta nova krivična in nezasišana obsoda pa je en člen v dolgi verigi procesov, aretacij in preganjanj borec narodno osvobodilne borbe. To je ponovno blatenje in zasramovanje narodno osvobodilnega pokreta, ki se načrtno izvaja ne samo na našem ozemlju, marveč v vseh kapitalističnih državah. Imperializem hoče s tem zanikati vsa osvobodilno borbo zatiranih narodov, prikazati hoče partizane kot navadne zločince in vseljati med

ljudske množice nezaupanje in sovražstvo do junaških borcev. Pri nas pa imajo ti procesi in obsodbe še druge cilje. V zvezi z bodočimi volitvami hočejo prikazati partizanski pokret in vse demokracijsko gibanje kot navadno zločinstvo, katerega naj bi ljudstvo osvobodilo in mu ne zaupalo na volitvah. Obenem so ti procesi odkrila pobuda reakcij in njenim strankam in stranicam, posebno MSI in kvantitativno, Demokracijsko ljudstvo se prav dobro zaveda kaj pomeni partizanska borba, zaveda se vseh ovir in nasiljev, katere mora stalno prenašati. Noben proces, nobena obsoda, pa naj bo še tako nezasišana, ne bo zlomila odločne ljudske volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

Naše volje in borbenosti.

ZGODOVINSKI DNEVI

- 2-4. 1840 je bil rojen francoski pisatelj Emile Zola. Umrl je 29. IX. 1902.
3. 4. 1945 je Rdeča armada stopila v Prekmurju na slovenska tla.
3. 4. 1949 je umrl Julijus Slovacki, poljski lirski in dramatik. Rojen je bil 4. IX. 1869.
4. 4. 1825 je bil rojen v Novem Sadu srbski jezikoslovec Djuro Daničić.
5. 4. 1869 je bil rojen Roussel Albert, francoski skladatelj.
6. 4. 385 je umrl sv. Metod na Velikem radnu na Moravskem, ki je bil skupaj z bratom Ciriлом tvorcel slovanške pisave in začetnik slovenskih književnosti.
6. 4. 1529 je umrl slavni italijanski slikar Raffaele Sanzio.
6. 4. 1812 je bil rojen slavni ruski revolucionar, demokrat, filozof in publicist A. I. Herzen. Umrl je 21. 1. 1870.
6. 4. 1941 sta Nemčija in fašistična Italija zahrbno napadli Jugoslavijo. Isti dan sta bila agrarno bombardirana Beograd in Split.
6. 4. 1909 je bil rojen Džeržinski I. Ivanovič, sovjetski skladatelj.

(RADIO)

TRST II. (312,8 m ali 941 kc na sek) Dnevne oddaje: 7.15-8, 11.30-14.30, 17.30-24.
Ne oddeljav neprekinjeno.
Poročila: 7.45, 12.45, 14, (razen nedelje) 19.45, 23.15.
Dnevni pregled tiska: 14.15 (izvrženji nedelje)
Sobota: 13, Petra popoldanska glasba; 18, Iz slovenskih oper; 18.30, Oddaja za najmlajše: O zvezdici, ki je padla z neba; 20.10, Znani slovenski zbori; 20.30, Programski periskop; 20.45, Sobotni večer; 21.25, Tržaški trio 22.30, Pester večerni koncert.
Nedelja: 9.30, Kmetijska oddaja; 13, Glasba po željah; 16, Sprehod po podeželju; 17, To, kar vsako rad poslušaj; 19, Clovek in sport; 21, Tudor Mustatescu: sšen zimske noče; Popovitev, izvajajo člani RO; 22.30, Revija plesnih orkestror.
Ponedeljek: 12, Sobodna Anglija; 14, Naša povest; 18.15, Dvoraj: Dunky tri; 19, Gospodinjina ura; 20, Sportna kronika; 20.30, Filmski trak; 21.15 II. delj. »Kavalir z rožoj.
Torek: 12, Novi svet; 13, Češka in slovenska narodna glasba; 18.20, Iz slovenskega opernega sveta; 19, Angličina po radiu; 20, Čajkovski: Violinski koncert v D duru; 20.30, Z domače književnice; 21, Vzori mladini.
Sreda: 12, Sobodna Anglija; 13, Glasba po željah 18, Mamica pripoveduje; 19, Tehnika in gospodarstvo; 20.30, Zdravniški vedež; 21, Razgovori pred mikrofonom; 21.30, Simfonija iz novega sveta.
Četrtek: 12, Novi svet; 13, Slovenske narodne pesmi; 18, Glasbeno predavanje; 19, Stevencišina za Slovence; 20.30, Clovek in priroda; 21, Lole: Stavek: »Prevarar«, drama v 2 delj; izvajajo člani radij. oddr. 22.19, Večerni koncert.
Petek: 12, Sobodna Anglija; 13, Glasba po željah 18, Naša povest; 18.15, Cesar Franec: Sonata za violino in klavir v A duru; 19, Angličina po radiu; 20.30, Tržaški kulturni razgled; 21, Mojsiri besede; 21.30, Brahms: Simfonija št. 2.
RADIO MOSKVA
v srbhrvaščini
čas 7.30 val. dol. 25.08 25.23; čas 18.30 val. dol. 25.08 30.8; čas 20.00 val. dol. 30.8 41.12 37.74; čas 21.30 val. dol. 30.8 41.12 37.74.
v slovenskimi
čas 18.45 val. dol. 25.08 30.8; čas 21.0 val. dol. 30.8 41.12 37.74.
PRAGA
čas 15.30 val. dol. 31.41; čas 17.30 val. dol. 31.41 19.35; čas 20.30 val. dol. 39.92.
BUKARESTA
čas 19.00 val. dol. 50.
BUDIMPESTA
čas 18.00 val. dol. 549.
SOFIJA
čas 20.50 val. dol. 31.92; čas 22.30 val. dol. 391.
VARSAVA
čas 19.00 val. dol. 48.25.
TIRANA
čas 21.00 val. dol. 38.22.

Za pokret "Demokracijske solidarnosti"

KP STO VII. okraj lit 1800, Tov. Nedok Guido (II. okraj) 1850, Tov. Kojandje Valentin (V. okr.) 2211, Kojandje Valentin (V. okr.) 780, Tov. Jančič Anita (Mira) 300, Tov. Sanič Ana (VII. okr.) 1425, Celica Spizal - tovarna strojev Sv. Andreja (I. okr.) 800, Tov. Santina (VII. okr.) umobolnica) 1250, Tov. AN. 500

Pomagajmo junaškemu grškemu narodu

Odbor za pomoč grškemu ljudstvu je na svoji zadnji seji, na predlog ZAM sklenil, da se pridruži vabilu SDZM, ki je poslalo vabilo za akcijo nabiranja javne solidarnosti hrabrim borcem demokracijske grške armade ter dolročila, da začne 23. marca kampanjo za nabiranje zavojev.

Odbor vabi vse demokrate, organizacije in ustanove, da podprejo to iniciativo v pomoč hrabrim grškemu narodu, ki se bori proti tujim intervencijam in domačim plačancem - monarhifašizmom, za svojo neodvisnost.

Darila in prispevke sprejemajo tajništvo omenjenega odbora na trgu Ponteroso 6, II.

Odgovorni urednik DUSA N KODRICO

Dovoljenje A.I.S. Tiska Tržaški tiskarski zavod ul. Montecchi 6

Tako je tržaška mladina proslavila mladinski teden

Tržaška demokracijska mladina je tudi letos dostojno proslavila svetovni mladinski teden. Proslave mladinskega tedna so se vršile v znaku borbe proti Atlantskemu paktu, za mir in spoštovanje mirovne pogodbe.

V tednu od 20 do 27. marca je ZAM priredila razne konference, predstave in športne prireditve, ki so med našo mladino vzbudile zanimanje in so bile tudi dobro obiskane.

V nedeljo 20. marca je priredila ZAM izlet v Cervignano, kjer je skupno z italijansko demokracijsko mladino manifestirala za mir. Naši mladinci so bili ob tej priliki v Cervignanu prisotno sprejeti. Manifestacija je dobro uspela kljub poizkusnim provokacijam tukajšnjih pretepnih legaških sovinitističnih krogov, ki so skušali s svojimi škvdrami povzročiti pretep. Tamkajšnje prebivalstvo, skupno z italijanskimi vojniki jim je dalo zaslužno lekcijo. Izleta se je udeležilo večje število tržaških mladincev in mladink.

V torek 22. marca je demokracijska mladina zbirala pakete solidarnosti in pomoči junaški grški mladini. Isti dan se je vršila v Rod-lonjertu mladinska konferenca.

V četrtek 24. marca se je vršila ob številni udeležbi v dvorani Klina ob morju mladinska konferenca, na kateri sta govorila tov. Vilhem in Pescatori. Konferenci je sledila kino-predstava. Mladina se je tudi tokrat spominjala demokracijske tiska. Na konferenci so nabrali 3025 lir za »Lavoratore« in »Dela«.

"Stranka delovnega ljudstva..."

Citati smo torej v predzadnji številki Demokracije, da je »B. Beltram, ko je pozdravil oblastno konferenco ljudske fronte na Reki: »Mi se neprestano borimo in učimo svoje ljudi, da se poslušajo izkustvo, ki nam prihajajo od jugoslovanskega ljudstva, da držijo vezo z jugoslovanskimi narodi ker našo osemletno mora biti bo slej ali prej priključeno Jugoslaviji.

Nadalje: »Tega se spominjam zaradi tega, ker so naši interesi skupni, ker vam ni useno, kako se stvari razvijajo pri nas, ker je znano, da se Jugoslavija ni odrekla temu ozemlju...»

Govoriti v sedanjih svetovnih napegetosti o tem, biti na stališču treventizma in ponovno postopajati uprašanje priključitve Trsta in njegovega ozemlja eni ali drugi državci, je najhujska vojna provokacija. Na tem stališču so danes italijanski nacionalisti in vsak dan bolj očitno nagnjeni na to stališče protisovjetski in provokatorski voditelji Jugoslavije.

Sedaj pa je vsem jasno, kaj so ti nadebudni borci za spoštovanje mirovne pogodbe. Njihov nacionalizem in njihovo protisovjetsko stališče sta postala preveč očitna, da bi ju sprevledili.

V sredo 30. marca l. je umrla na posledičnih nacističnih preganjanja iz Sv. Barbare pri Miljah. Pogreb se vrši danes ob 17 uri iz Sv. Barbare. Žalostnemu soprogu Petru in sinovom Karlu, Mariju, Petru, Jakobu in Emilu iskreno sožalje uredništva »Dela«.

Bivši interniranci taborišča Buchenwald so objavili, da se zglase na sešed organizacije bivših političnih preganjanec, trg Ponteroso, 2. l. v teku prihodnjega tedna.

Poviške najemnin naj plačujejo bogataši

Pretekli teden je VU izdala odlok o povijanju najemnin. Kakor običajno v silnih zadevah, se tudi toploti ni ozirala na potrebe in možnosti delovnega prebivalstva in se ji torej ni zdelo potrebno pozvati Zveze ES, edine zastopnice tržaškega delavskega, da poda svoje mnenje, utemeljeno na dejanskem ekonomskem stanju prizadetih. Ni tovorje nič čudno, da zadevni ukrep VU ne upoštevajo vseh okoliščin in se veza ES torej ne more strinjati z njimi. Zato je Izvršni odbor ES poslal že 25. 2. l. Odeuku za delo pri VU vlogo s točnimi predlogi o ureditvi povijanja najemnin, upoštevajoč dejansko gospodarsko stanje prebivalstva.

Predvsem smatra Zveza ES, da je potrebno ločiti stanovanjske zgradbe v ljudske, zasebna in luksuzna stanovanja. Tej razdelitvi primeren naj bi bil tudi povisek stanarju in sicer: za ljudska stanovanja ne sme biti nikakih povijstov, med

VOJNI HUJŠKAČ BABIČ NA STALIŠČU IMPERIALISTOV

Beograjski izdajalci izzivalno obtožujejo Z.S.S.R.

V poslednjem času je opaziti v reakcionarnih in imperialističnih krogih veliko navdušenost za Tita in njegovo teroristično kliko, ki žene v pogubo jugoslovanke narode. S svoje strani pa ta klika ne skida niti demantirani svojega protisovjetskega stališča, ker je delala takoj po objavi resolucije Informacijskega urada s svojimi ogrbnimi farizejskimi slavošpevi do Sovjetske zveze in do njenih voditeljev. Sedaj je beograjsko vodstvo že prekoračilo vse meje spodobnosti in črpa svoje protisovjetske psovke iz fašistične in imperialistične arzenala.

Eden izmed glavarjev Hrvatske in najbolj gloričnih protisovjetskih klevetnikov Titove klike, Marko Belinić, član Politbiroja KP Hrvatske, je v nedeljo 20. p. m. govoril na 1. oblatni konferenci Ljudske fronte na Reki.

Napadi proti ZSR in proti državi ljudske demokracije se v njegovem govoru vrstijo.

«Ne, tovarišice in tovariši — pravi ta imperialistom prodani gošpod — naši narodi se niso nič dobrega naučili od resolucije Informacijskega urada, a temnanj, se razume, od klevet, ki jih razirajo države ljudske demokracije in ZSSR, proti naši zemlji, a od tega se niso nič dobrega naučili niti proletariat na splošno, niti delavski razred in komunistični borci proti imperializmu v svetu, ker ta resolucija in te klevete viječje nazaj in napred in delavski pokret. Potem pravi, da se je sprovedla kampanja sklevetov proti Jugoslaviji zaradi tega, ker se je v Jugoslaviji hitreje razvijal socializem na vsi in ker so zhoteli s to kampanjo ekvivalentno odvrniti pozornost svojih narodov od enotnih problemov. To je torej najnovjša razlaga o vzrokih in resolucije Informacijskega urada. Njegovi izkaski padli pa so malo bolj inteligentni, ker so vsaj rekli, da je bila resolucija IU objavljena, da bi služila »vidalju za razbičje tukajšnjega demokratskega pokreta».

«Nadalje, tovariši — pravi Belinić — klevete proti naši deželi s strani dežel ljudske demokracije, ki so inspirirane od odgovornih funkcionarjev VKP (b) in državnih voditeljev ZSSR, se vedno bolj širijo in dobivajo tak značaj, da to prav za prav nima več nič skupnega z razumevanjem komunističnega proletariata, to nima nič skupnega na splošno z naprednim razumevanjem običajnih čestnih državljanov, ne ozirajoč se na kakršne koli dežele».

Torej on je na stališču, da nima Sovjetska zveza in njena VKP (b) nič skupnega s komunisti, s proletariatom in z naprednim pokretom v svetu. Oni pa kljub temu pravijo, da nimajo nič proti Sovjetski zvezi (!). Kako pa si moremo razlagati ta absurd? Če je torej Sovjetska zveza taka država, kakor jo oni opisujejo, ter če bi bili oni to, kar si sami zagotavljajo, t. j. najboljši komunisti itd, bi bila njihova dolžnost boriti se proti tebi državi in ne jo tako ostro napadati, istočasno pa zagotavljati ljudstvu, ki je preveč navezano na Sovjetsko zvezo, da bi dopuščalo na oblasti odkrito protisovjetsko kliko, da nimajo nič proti njej. To je torej absurd, ki ga ne more dobiti dialektičnega pojmovanja dogodkov. Jsem je torej, da se postavlja vprašanje ali so oni protisovjetski elementi in prodani imperializmi ali pa najboljši prijatelji Sovjetske zveze. Toda njihovi izpadi nam dokazujejo, da ne morejo biti za Sovjetsko zvezo, ker bi nas to zopet privelo v absurd. Na ta način so navadno in niti ne preveč originalno protisovjetski zločinci in protikomunisti Goebbelsovega in Churchillovega kova.

Toda on se ne zadovoljuje s temi izpadi proti Sovjetski zvezi, on gre dalje po svoji protikomunistični poti, ko pravi: «Postavlja se vprašanje, zakaj je klevete in kakšen je njihov cilj? Je njihov cilj to, kar govorijo? Ne, to je jasno, vsem jasno, to je jasno tudi narodom in delah, od koder prihajajo te klevete proti nam. Ni njihovo cil, to kar govorijo, nego je vsem njim cilj zagospodarjenje nad bogastvom in lepotami naše dežele. O tem je vprašanje. Oni so si zadali nalogo, da najprej blatijo in oklevetajo vodstvo naše partije s tovariši Titom na čelu, na ta način bi odvojili vodstvo od množic, a za tem bi napravili iz naše dežele in iz njenega gospodarstva svoj poljedelski privesek. To je njihov cilj».

Tako torej postavlja ta mednarodni provokator, ta imperialistični hujškač, ta oholi nacionalist, ta podli izdajalec komunizma in svojega ljudstva. Toda o tem smo že mnogo slišali in ne pri njegovih protisovjetskih in podrejenih, marveč pri najzvernejših vojnih provokatorjev Churchillovega tipa. O imperialističnih težnjah Sovjetske zveze beremo vsak dan po vseh reakcionarnih časopisih in v svojo eslio dediči Hitlerja in Mussolinija. To ni za nas nič novega, taka propaganda traja od nastanka Sovjetske zveze, ta propaganda je služila Hitlerju za fanatiziranje njegove vojske, ki je napadla Sovjetsko zvezo in si ob njej svojega razbila glavo in vse ude svojega zveriskega telesa. Taka propaganda danes služi ameriškim imperialistom za pripravo nove svetovne vojne, za zasluženje vseh narodov sveta. Vsi ti govorniki o imperializmu Sovjetske zveze, da bi nekako opravičili pred svojimi množicami vojne priprave. To je torej »socializem« Belinića in Tita, to je torej zvestoba delav-

skemu razredu s strani Tita in njegove morilne tolpe.

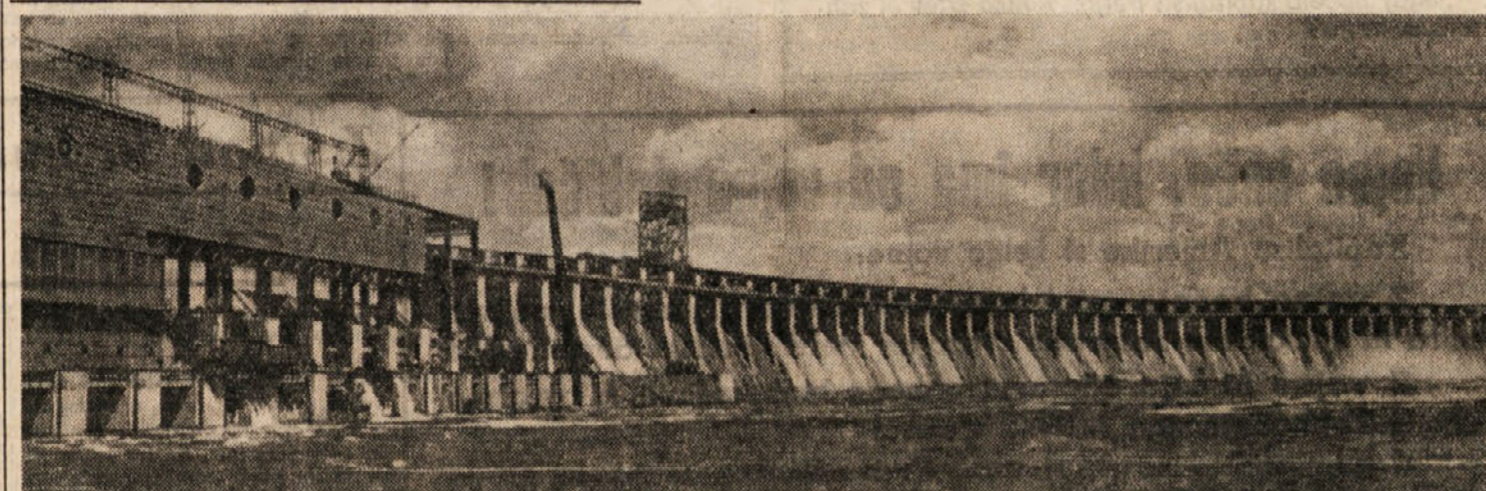
Ampak gospod Marko Belinić, ta zvesti sluga imperializma se ne zadovoljuje s tem. On obravnava tudi vprašanje ljudi (in teh je vedno več), ki so ostali zvesti z mednarodni demokratični front, ljudem do Sovjetske zveze, do svojega ljudstva. On pravi: epostavlja se vprašanje, kaj je s temi elementi, ki pravijo, da so za Jugoslavijo, ki pa so za klevete, ki se širijo proti naši deželi s strani ZSSR in držav ljudske demokracije. On je dejal, da ni samo potrebno, da se jih izključi iz vseh organizacij, marveč da se jih zaleduje, da se jih odkriva, in da se proti njim vodi borbo. «To — pravi on — je v interesu naše dežele».

Zaradi vsega tega zaključuje trockist Belinić, da je treba voditi

neizporno borbo proti spristajem ZSR in držav demokracije v Jugoslaviji. Tako se polagoma razkrmkujejo ti ljudje in kažejo svoj pravi izdajalski obraz, tako istosčasno nam dokazujejo s svojimi besedami, da je borba proti Titovi skupini v Jugoslaviji poostrela in da zajema vedno širše plasti ljudstva in da jo ne morejo več zamolčati.

To se pravi, da bo njihov protisovjetizem v kratkem skrahiral in da se bo njihovo trinitost zrušilo v močvirje, v katero so nameravali privesti jugoslovanke narode. Ko bo napočil pa se bo izkazalo, kdo so ti »spravovrni komunisti Titovega tipa. Izkazalo se bo, da so navadni agenti Intelligence Service-a in ameriške obveščevalne službe».

DNJEPROSTROJ: ponos sovjetskih ljudi!

2.300 ton vode epožrejo turbine Dnjeprostroja v vsaki sekundi in samo ostanek, odvirna voda teče neizkoriščena preko jez. Največji padeč voda iznaša 38,5 m. Slika nam kaže po vojni obnovljeni jez. Tudi zgradba električne centrale je obnovljena. V njej delajo že 4 turbine, a peto montirajo. Dnjeprostraj je največja elektrarna centrala Evrope, a ne bo več dolga: na Volgi je gradno novo električno centralo, ki bo mnogo večja. Do konca petletke bo zgrajena in ZSSR še veliko število elektrarn, ki bodo dajale državi nadaljnjih 2.3 milijonov kilovatov. Tudi na Donavi pri Djerdapu je možno zgraditi silno elektrocentralo, ki je ne bi mogla prekositi nobena druga, ker ima Donava največ vode. Vendar je tako silno delo možno le ob pomoči Sovjetske zveze in če bo Jugoslavija stopila na pot prijateljstva do dežel ljudske demokracije, saj Donava tvori mejo med Jugoslavijo in Rumunijo.

Dnjeprostraj je največja električna centrala Evrope. Vendar ni samo to razlog zakaj se je o njem toliko govorilo in pisalo. Dnjeprostraj je pnos vseh sovjetskih ljudi, ker je bil izpil ustvarjalne moči in silje novega družbenega sistema v katerem je na oblasti delavski razred. Prav zato ker je bila velika preizkušnja za mlado sovjetsko državo, so izkoriščevalci vsega sveta pokrenili vse, da bi na tem izpitu delavski razred propadel in se ni so ustavili pred ničemer, niti pred sabotažo, ki jo so izvedli preko svojih strokovnjakov, inženirjev. Ti so našli pesek v stroje, ko so bili že v obratu, potem ko se je izkazalo, da so prerokovanja vseh tistih namernih »spejmisitov« neutemeljena.

Reka Dnjepros je po velikosti tretja v Sovjetski zvezi. Tam kjer stoji danes Dnjeprostraj je pred dvajsetimi leti delal Dnjeperski brzoč, katere so bile nepremostljiva ovira za vsako rečno plovbo, saj so iz vode gledale nevarne čeri. Na tem mestu se prebija Dnjeperski skozi pot, slednji obronek Karpatov, skozi granitno tesno, ki se imenuje Zaporožje.

Pred dvajsetimi leti so lahko prilplule velike ladje iz Črnega morja samo do teh tesni, do teh brzic. Višje, nad brzicami je bil Dnjeperski pomolovni plovon tja v srce same Sovjetske zveze in je s svojimi pritoki Prijetjem in Berezino sedaj povezan z zapadno Dvino, Njemenom in Vislo in torej naravnost z Baltičkim morjem. Tako imamo danes neposredno zvezo iz Črnega do Baltičkega morja. Takrat pa so se morale ustavljati vse ladje, ki so prišle iz Črnega morja, že po ne-

kaj sto kilometrih, radi Dnjeperskih tesni.

Veliki nasip in jez Dnjeprostroja je dvignil vodo preko vseh tesni in čeri daleč nazaj in ustvaril veliko lezero, ki je plovno tudi za največje rečne ladje.

Glavni načrt za gradnjo Dnjeprostroja je izdelal že leta 1920. prof. I. G. Aleksandrovič, član akta. denije znanosti. Načrt gradnje hidrocentralni sploh in tudi elektrarne centralne na Dnjepru je bil na liniji Leninovega navodila, da je elektrifikacija dežele osnovnega pomena za izgradnjo socializma v Sovjetski zvezi. Ta načrt so preizkušali in preiskovali, skupno z dotatnimi in denimni načrti tja do leta 1927, ko je bil dokončno sprejet. Na osnovi tega načrta je bil Dnjeprostraj zrajen v letih 1927. do 1932. tekom prve petletke.

V sredini Dnjepra, kjer stoji jez, se nahaja otok Hortica, ki je opora jez. Na eni obali se opira jez nadalje še v skalovito steno, na dru-

dar je bilo v obalo vzdign velik betonski blok. Med temi dvema skrajnima opornima točkama poteka jez v obliki loka (preko otoka Hortice), ker je tako bolj trden. Na najglobljem mestu reke je njegova višina 41,25 m, a njegova debelina iznaša tam 39,5 m. Jez je razdeljen na 47 predelov s 13,5 m širine, med posameznimi stebriki jih nosijo cestni most in most z mehničnim ustrojem za dviganje zavor. Zatvornice je 47, vsaka je visoka blizu 10 metrov in široka 13,5, a njena teža je 100 ton. Vsaka lahko vzdrži pritisk vode od 630 ton.

Poleg jezja je zgrajen ladjak, to je kanal po katerem se dvignilo ladje v treh stopnjah (po 12 m višine), do višine jezera nad jezo. Na desni obali Dnjepra je zgrajena električna centrala, 810.000 konjskih sil je bilo razdeljenih preg vojno na 9 enakih Francoskih turbin ameriške izdelave. Vsaka turbina je dosegla lahko največjo moč 100.000 konjskih sil, ka-

dar je bilo v reki največ vode. Vsako kolo turbine ima težo 160 ton in premer 6,5 metra in se zavrti 88 krat na minuto. Pred vojno je Dnjeprostraj dajal 810.000 konjskih sil. Ob stitih meseceh, pozimi v pomem poletju in jeseni je bila njegova moč nekoliko manjša, a v tem razdobju je prisla vedno na pomoč Dnjeprostraju, ostala električna industrija, ki je z njim povezana v eno celoto, na prepotno pa pomladi kaže Dnjeprostraj svojo pomoč vsej industriji in rudnikom Doneckega bazena. Električna energija iz Dnjeprostroja pomaga tudi pri črpanju vode iz rudniških rovov. Te izkušnje iz preteklosti so prepričale strokovnjake, da se lahko izrabijo prirodne sile Dnjepra še bolj, tako da je v načrtu povdane njegove kapacitete za 19 odst. V poslednji vojni je bil Dnjeprostraj težko poškodovan. Jez je bil delno porušen, vse naprave, instalacije in stroji pa so bili popolnoma uničeni. Nadaljno veliko škodo je naredila voda, ki je izpodjedala in razdirala v času, ko je bil Dnjeprostraj brez obrambe in pomoči človeških rok.

Danes je po štirih letih vojne obnovljen ves jez in nasip, obnovljena je tudi zgradba elektrocentralne in trenutno že delajo ponovno štiri turbine. Peto pravi sedaj ponovno vgrajujejo.

A hidrocentrala »Lenina« na Dnjepru je le ena izmed mnogih, ki se grade ali pa obnavljajo v Sovjetski zvezi, sedaj grade na Volgi večjo centralo, pri Kujbiševu, ki bo dajala mnogo večjo silo kot Dnjeprostraj.

Slika kaže Dnjeprostraj po osvojitvi. Kar ni naredila zločinska roka nemških nacistov, je naredila voda, ki je razjedala in izpodjedala Dnjeprostraj, ki je bil brez obrambe delovnih rok, ki so ga zgradile.

Sanatorij za otroke, ki imajo kostno tuberkulozo, v Zakopanah na Poljskem. Ljudske oblasti skrbje v prvi vrsti za zdravje in dolg življenjske ravni svojega naroda, v nasprotju s kapitalističnimi sistemi, a tudi s protisovjetski Titovo kliko v Beogradu, ki je morala po treh letih upotnosti, da delavci sjejo v baraki, da spe na slami brez bliazine, v prostorih kjer ni svetlobe... To je morali priznati Tito sam v svojem govoru 28. XI. 1948 v Zagrebu.

Razvoj industrije v novi Poljski

Kapitalisti predvojne Poljske niso znali in niso hoteli izrabiti silnih prirodnih bogastev. Novi družbeni red pa dviga poljsko hitro iz ruševin, tudi polet v industriji kaže vse prednosti socialističnega sistema

Kljub pretežno agrarnega značaja poljskega narodnega gospodarstva je ozemlje polno prirodnih bogastev, ki nudijo najboljše pogoje za uspešen razvoj industrije.

Največja ležišča ravnih rud leže ob južni meji Poljske pod Karpatai. Predvsem je omeniti premog, ki ga je Poljska pred vojno pridobivala povprečno 46 milijonov ton letno.

Mnogo važnejša je proizvodnja cinkove rude, ki je pred drugo svetovno vojno dosegla za ZDA drugo mesto na svetu. Cinkovi rudniki so predvsem severno Katovic proti Krakovu.

V proizvodnji kamene soli je pa Poljska v Evropi na prvem mestu L. 1934. jo je izkopala 506.000 ton. Svetovno znan je rudnik kamene soli pri Vlelički pod gorovjem južno Krakova.

Od ostalih rudnin omenimo še nafto, ki jo največ pridobivajo po severnem vzhodu Karpatov od Tarnova tja do vzhodne državne meje; leta 1934 je proizvodnja nafte znašala 530.000 ton. Svinčeni rudnik so severno Katovic, in pri Kielcah. Južno otod je tudi nekaj bakrenih rudnikov.

Tudi kovinska industrija se pred vojno ni meglala posebno pohvaliti. Proizvodnja je znašala (v tonah):

1934	1937	
surovega železa	382.000	725.000
jeleka	856.000	1.500.000

Najvažnejše središče železne industrije so Katovice.

Dobro razvita je bila tekstilna industrija z glavnimi središči v Varšavi in Lodzu. Leta 1927 je obsegala nad 1.100 tovarn, ki so zaposlovala skupno nad 110.000 delavcev pri 40.000 stavtalih in 1,8 mil. vretenih. Tudi industrija umetne svile je kazala napredek in je proizvodnja leta 1934 znašala 4.391 ton. Papirna industrija je istega leta dala 157.000 ton papirja. Če omenimo še lesno industrijo in nekaj rafinerij nafte, smo približno povedali v glavnem vse o predvojni poljski industriji. S priključitvijo Zapadnih ozemelj Poljske se je industrijsko področje, v tekstilni industriji bistveno spremenilo.

Številom prebivalstva. Prava trojnica povojne politike zapadnih zveznicovka pa je, če pomislimo na eni strani na dejstvo, da je na 1000 prebivalcev imela Francija 45. Anglija pa celo komaj 8 žrtve, a pogledamo na drugi strani zadržanje istih držav danes do Poljske.

Tudi gmotna škoda, povzročena po vojni, je bila neverjetno visoka. Po podatkih mednarodne konferenice za vojne reparacije v Parizu je škoda znašala na vsakega prebivalca Poljske 626 dolarjev, medtem ko znaša ista vsota v Holandiji 520, strija sama, samo omeniti že zadnji Franciji 505, Norveški 434 dolarjev; tudi v tem pogledu ima Poljska žalostno prvenstvo. Kako ogromne izgube je pretrpela poljska indu-

Obnova

Te kratke podatke je bilo nujno potrebno obnoviti, da moremo v polni meri presoditi ogromni napredek v obnovi dežele po osvoboditvi.

Kakšne uspehe je poljsko ljudstvo doseglo v obnovi svoje industrije nam najvidnejše kaže razvoj poljske industrijske proizvodnje. V primeri z proizvodnjo prvega povojnega leta (1945) znaša današnja industrijska proizvodnja 303,5%; takega elana ne kažejo nobena druga evropska država. Današnja industrijska proizvodnja v Norveški znaša 177,2% one iz leta 1945, v Danski - 165,5%, v Franciji - 141,2%, na Svedskem - 126%, v Angliji - 121,3%, itd.

Napredek industrijske povojne proizvodnje nam po otipljivejši,

ako postavimo indeks za leto 1938 - 100 in ugotovimo, da je isti znašal leta 1945 - 48, a leta 1946 - 91. Če torej kot temelj za nadaljnje računanje indeks 91 in odgovarjajoče indekse te dobe, objavljene po OZN o ostalih državah, moremo smatrati razdobje od 1946 do 1948 kot razdobje stabiliziranega gospodarskega življenja.

Textilna industrija

Proizvodni načrt za leto 1948 je bil izvršen že 18. novembra 1948 in znaša po cenah iz leta 1937 1.931.941.000 zlotov. Kaj to znači si bomo mogli predstaviti šele, ko ugotovimo, da je bilo tekom vojne uničenih vreten za bombaž 39%, za volno 49%, za lan, konopljo pa 22%; statej je bilo uničenih: za bombaž 48,3%, za volno 36,3%, za svilo 28,8%. Posebno sta bili opustošeni okrožji Lodž in Bjalostok, kjer je bilo uničeno ca 80% tekstilne industrije, ker je uničevanje v teh krajih bilo izvršeno po točno določenem načrtu.

Razvoj in napredek povojne tekstilne industrije nam je razviden iz naslednje razpredelnice:

bombažne tkanini	- 25,8 - 31,5
volnene	- 3,3 - 3,7
lanene	- 1,5 - 2,7
svilene	- 2,1 - 3,0

Danes je poljska tekstilna industrija že prekoračila mirnodobno proizvodnjo, kar dokazujejo naslednji podatki, pri čemer znači prvo število povprečno mesečno proizvodnjo tekstilij v letu 1937, drugo število pa tekstilno proizvodnjo v oktobru 1948 (vedno v milijonih metrov):

Predmet	mere v	1945	1946	1947	1948
Bombažna predivo	tonah	16.480	47.220	59.085	78.410
Bombažne tkanine	1000 m	17.514	206.620	257.345	342.431
Volnene	»	6.808	21.708	32.480	40.912
lanene	»	4.504	21.717	27.557	31.536
Svilene	»	2.268	6.633	21.837	31.391

Crtae predele na zemljevidu je dobila Poljska po kosačni drugi svetovni vojni.

Vrednost proizvodnje v letu 1949 se bo primeru z ono iz leta 1948 dvignila za 39,5%, produktivnost se bo pa dvignila za 17%. Proizvodne možnosti se bodo dvig-

nile zaradi mobilizacije notranjega potenciala industrije (povečanje proizvodnje dela in povečanje proizvodnje strojev), dalje pa tudi zaradi usposobitve večjega števila strojev, kekor tudi zaradi uvedbe novih strojev, ki bodo deloma do-maega, deloma izozemskega izvora. Doma bodo napravili 300 avtomatskih statej, kar predstavlja 28,2% sedanjega stanja; dalje 9.600 vreten za odpadke (12% sedanjega stanja) in 460 raznih tekstilnih strojev.

Nacistična razdejavanja

Poljsko moramo pristevati med države, ki so bile po nacističnem vandallizmu največ prizadete v prav vsakem ozru. Da nam bo mogoče na eni strani pravilno oceniti ogromni razdejavanja poljskega gospodarstva tekom okupacije, na drugi strani pa izredni napredek, ki ga je poljsko ljudstvo pokazalo v prvih štirih povojnih letih, je nujno, da si ustvarimo vsaj bežno sliko razmer v nekaterih ključnih industrijskih Katinu, Varšavi in nešteto drugih krajih poljske Gaiogite so znani širom sveta; nič manj niso znani tudi načini premišljenega uničevanja ljudstev po nacističnih zvereh, ki so svoj vilič dosegli baš na Poljskem. Kaj čuda, če je poljsko ljudstvo izgubilo na 1000 oseb 220, kar predstavlja največje število žrtvev in sorazmerju s skupnim

ZDRAVNIŠKI KOTICEK

Sedaj so se pričela ponovno delata na poljih in se s tem tudi porastilo število slučajev poškodb, ki so vadi same narave dela ved ali manj onesnažene z zemljo, prahom ali gnojem. Vse to pa prinaša večjo nevarnost infekcije s tetanusom. Zato bi spregovorili že sedaj nekaj besed o tej bolezni.

Tetanus je zelo nevarna infekcijska bolezen, ki jo povzroči posebna klica, ki prodre skozi poškodovano kožo. Tam tločajoča se klice določene strupe, toksične, ki povzročijo bolezen z vsemi svojimi znaki. Najnevarnejši znak so Krč čeljustnih mišic, tako da bolnik ne more odpreti ust in krči vseh ostalih mišic, ki prihajajo v napadli ali pa trajajo, tudi dalj časa.

Apnenje zemlje se poseveča zelo malo paznje, čeprav je apno zelo važno za njive in vrtove. Vedeti moramo, da apno spada v vrsto 4. najnevarnejših hranil, ki jih moramo dajati zemlji. Apna se ne poslužujemo samo zaradi prehrane rastlin, temveč tudi zaradi drugih vrstnih delovanj. Tako je n. pr. zelo važno njegovo kemično delovanje, ker to pomaga pri razkrajanju drugih hranil v zemlji in jih dovaja v tako stanje, da jih rastline lahko uporabijo za hrano. Nadalje odločajo škodljivo delovanje ravnih kislin, katere slabo delujejo na rastline, posebno pa na zeljenjce.

Za nas je posebno važno fizično delovanje apna, ker pripravljamo rastlini najprimernejša tla. Apno nam pravi tla rahla in zrnatca, ker najmanjše sestavine poveže v grudice in tako ustvarja najprimernejše stanje za vsako tla. Taka tla vsebujejo večje količine zraka in toplote in se vsled tega zelo dobro vpijajo bakterije, brez katerih bi bilo razkrajanje v zemlji nemogoče. Z apnom lahko zboljšamo, težko kisloto, hladno in trdo zemljo. Za gnojenje z apnom se lahko poslužujemo živega in gašenega apna, ter apnenca in loparja. Najboljša sta živa ali gašeno apno, katerega vzamemo 20-30 kg na 100 kv. m. Najprimernejši čas za gnojenje z apnom je v jeseni, a lahko ga uporabljamo tudi v drugih letnih obdobjih.

Proizvoditelj tetanus je majhen bacil, ki je zelo razširjen v naravi in ga najdemo, posebno pogosto v pogojeni zemlji, v gnoju, konjskih in govedjih odpadkih, človeških izmetkih, v večnem in jezerskem mulju, v prahu, travi in senu. Čeprav ga lahko dobimo v zunanem svetu tako pogosto, pa se ta bacil ne more razvijati na prostem zraku in je razvoju to, kot tudi njegova neodpornost proti našim obrambnim silam, razlog, da tetanus ne nastopa tako pogosto. Tetanusu bacil se razvija dobro tam, kjer je prišlo z bacilom v rano tudi druga mesnata, drobci zemlje, trska lesa, trn ali podobno.

Od ustopa v naše telo, pa do prvih znakov bolezni (inkubacija) mine po navadi 6 do 14 dni. Znanj so tudi krajši slučaj, ki so zato tem težji, a tudi daljši, ki so po navadi lažji. Prvi glavni znak je navadno to, da bolnik ne more odpreti več ust, vadi krči čeljustnih mišic. Odtod se krči širi postopoma na mišice vratu, tako da se upogne glava nazaj, na mišice trupa in ker so hrbtne mišice močnejše od trebušnih se bolnik upogne v obliki loka tako, da se dotika le s petami in glavo postelje. Krč popade končno tudi trebušno prepono in se ustavi tudi dihanje.

Zgoraj opisani potek tetanusu je značilen. Vendar ne poteka vsak slučaj na ta način.

Tetanus je na vsak način zelo težka bolezen in ima visoko smrtnost, ki gre od 50 do 90 odst. Zato je potrebno, da se pred tetanusu bacil se ustavi tudi dihanje.

Zgoraj opisani potek tetanusu je značilen. Vendar ne poteka vsak slučaj na ta način.

Industrija poljedelskih strojev

V razdobju med obema vojnama je letna proizvodnja poljedelskih strojev znašala od 20 do 36 milijonov zlotov, najnižja je bila leta 1932, ko je dosegla komaj 18 milijonov zlotov.

Vzopredno z obnovo in izgradnjo kovinske industrije se je začela razvijati tudi proizvodnja poljedelskih strojev in že leta 1946 je ta panoga dosegla stanje iz leta 1937. Leta 1948 je pa industrija poljedelskih strojev preslegla ono iz leta 1937 že 2,5 krat, danes izdelujejo na Poljskem že trikrat toliko poljedelskih strojev kakor leta 1937.

Letni proizvodni načrt za 1949 v proizvodnji poljedelskih strojev predvideva prilagoditve iste kmetijskim potrebam. Znanje bo povečano proizvodnja traktorjev, seničar, bodo proizvajali kosilnice, strice, uvedbi pa bodo tudi proizvodnjo raznih strojev, ki jih poljska industrija doslej sploh ni poznala.

Še nekaj važnega o gnojilih

Z gnojenjem zemljišč vračamo zemlji one snovi, ki jih smo ji odzeli s pridelki. Če bi prenehali gnojiti, bi naša zemljišča časoma ostala pušta in nerodovita. Zato smetovalca pravi zaklad. Na žalost je gnoja na Tržaškem ozemlju iz leta v leto manj. Nekateri njive, se posebno na vrtovi, že več let niso bili pognojili. Kaj nam je torej storiti? Kako namomestiti v zemlji vse izčrpane snovi?

Danes se lahko poslužujemo vmetnih gnojil; in res to nekateri kmetovalci store, posebno oni, ki so videli korist tega načina gnojenja; drugi pa v glavnem zaradi starokopnostnosti trdijo čes, da umetni gnoj pokvarijo zemljo in nočejo o njem niti slišati. Res je, da če gnojimo samo z umetnimi gnojem, pokvarimo fizične lastnosti zemlje, toda ta nedostatek z malo volje in potrpežljivostjo lahko odstranimo. To je pomembno posebno za vrtnarje, ki rabijo edino le rahlo in črno zemljo z veliko količino humusa.

Pravi in najvažnejši pogoj za rešitev tega vprašanja je: pravilno izkoriščevanje domačega konjskega, govejega, svinskega in kokošjega gnoja. Ta gnoj katerega serveda je mnogo na naših gospodarstvih, moramo pravilno spravljati in ga enako komerno nuditi zemlji. Drugi pogoj ki je ravno tako važen je: izkoriščevanje domačih odpadkov in celo človeških iztrebkov. Na vsaki kmetiji se časoma nabere precej odpadkov, ki ne rabijo človeku ne živini, ki pa vsebujejo useno še

precej hranilnih snovi, tako da se jih izplača uporabljati za gnoj. Sem spadajo odpadki iz kuhinje, stare kosti, pepel, zavorne snovi, kmetijske perje, cestno blato, kosti, goveja krta iz mesnice, ščetine, parklji, trava iz vrta, odpadno listje in na splošno vsi drugi odpadki, ki gredo drugace v zruho brez vsake koristi. Ko use te snovi skupaj na kupu razpadejo, imenujemo ta gnoj kompost ali gnoj-mešanec. Da usi jih odpadki postanejo prikladni za gnojenje jih moramo prej humificirati oziroma mineralizirati, ker samo tako koristijo rastlinam. Če hočemo imeti izobno gnojilo, morajo biti te smeti na kupu vsaj eno ali dve leti. Po možnosti se kup vsaj dvakrat preveriti v odvah tudi polije z gnojnico.

Pepel je tudi dobro gnojilo, čeprav ne vsebuje dušika. Namesto tega ima navadno 10 odst. kalija, 3-4 fosforove kisline in 30 apna. Na imenovanih snoveh je najboljše: pepel iz lipovega lesa. Na splošno je pepel iz listnatega lesa boljše od igličastega. Edincine so vsebujejo 1-2 odst. dušika. Kompost pa vsebujejo povprečno 40 odst. organ-

skih sestavin, 1 dušika, 1 fosforove kisline, 0,5 kalija in 20 apna.

S predčo živinskih in vzletinskih pridelkov v mesto se odzvajajo gospodarstvom velike količine hranil, ki so v glavnem izgubljene, ker ni racionalno gospodarske uporabe mestnih odpadkov.

Človek izloči iz telesa dnevno povprečno 1333 gramov iztrebkov, ki vsebujejo približno:

fosforove kisline	0,6%	0,7%
dušika	0,8%	4,7%
kalija	6,3%	0,8%

Tekoč iztrebki vsebujejo več hranil od trdih. Zato izkorisčamo za gnojenje tudi človeške iztrebke. Vsaka kmetička hiša naj ima za to pripravno betonsko jamo, katere je treba večkrat na leto izprazniti in pripraviti posodami iz gnoti na njivo. Nepravilno se ne gozi in ne spravljam iztrebkov spodarsko je če spravljamo iztrebke v navadne jame, ker se na ta način izgubi celo 70 odst. vrednosti gnoja.

Zelo koristno je zeleno gnojenje. Ta način gnojenja je pri nas na žalost še malo poznan; čeprav je po-

nekod v praksi že nad 2000 let. Ta način gnojenja obogati zemljo predvsem na humusu in dušiku. Zato sejemo take rastline, ki hitro zrastejo in ki črpajo dušik iz zraka. Te rastline so stročnice, to so: fižol, grah, grahorica, esparjeta, karnatna detelja, bob itd. S tem spravimo v zemljo velike dragocene dušika in obenem tudi velike količine humusa, ki v fizikalnem pogledu zboljšajo zemljo. Zelena gnojenje zrakljuje zemljo. Zato je zelo primerno, da se ga poslužujemo v težki zemlji, ki tako zadobi večje količine zraka in vode. Delovanje dušika zelenega gnoja je približno 70 odst. od delovanja dušika v čistem siliciju.

Toda na majhnih gospodarstvih je ta način gnojenja skoraj nemogoč, ker pri intenzivnem poljedelstvu ne preostane zemlje za vzgojo rastlin za zeleno gnojenje. Kaj naj torej storijo kmetovalci če nimajo niti gnoja in niti dovoljne količine kompostov?

Ti kmetije naj nadaljujejo z gnojenjem z umetnimi gnoji, in da se popravijo fizične lastnosti zemlje,

SILE MIRU SO MOČNEJŠE OD SIL VOJNE

Razrušenja v milijonih dolarjev: Sovjetska zveza 128.000, Francija 21.000, Poljska 20.000, FRJ 10.500, Anglija 6.800, ČSR 4.200, Grčija 3.200, Združene države ni, ZDA so imele več mrtvih v prometnih nesrečah kot v vojni, Združene države 250.000, Anglija 400.000, Grčija 500.000, Francija 600.000, FRJ 1.700.000, Poljska 4.800.000, Sovjetska zveza 22.000.000, Človeške žrtve

V sliko levo so vrisane izgube v materialu, ki so jih utrpeli posamezne zavezniške države. Razrušenja so izračunana v dolarjih. Medtem ko je imela Sovjetska zveza za 128.000 milijonov dolarjev upuščenih, niso imele Združene države Amerike nič. (V sliki sami vidimo grafični prikaz, spodaj so številke). Na sliki desno so vrisane izgube v človeških žrtvah (v sliki grafično, pod sliko v številkah). Sovjetska zveza je izgubila 22.000.000 ljudi. Velike so tudi izgube v ostalih deželah Evrope, posebno v deželah ljudske demokracije. Amerika je izgubila 250.000, to je manj kot je bilo prometnih nesreč v istem času. — Iz teh števil lahko vsak sam vidi, kdo je imel najmanj žrtev in materialu in je tako v vojni najmanj preizkusil, a istočasno največ zaslužil. Tekom vojne so zaslužili ameriški kapitalisti 22,7 milijard dolarjev. Zato želijo danes le kapitalisti (v prvi vrsti Amerike) vojno a ne demokratične sile, ki so imele, čeprav zmagovite, silne žrtve.

Prva svetovna vojna je stala človeštvo 12 milijonov mrtvih
 Druga svetovna vojna je zahtevala preko 50 milijonov žrtev
 Sedaj hočejo kapitalisti tretjo! Koliko žrtev bi zahtevala tretja?

Na sliki levo vidimo Stalingrad se za časa borb. Bitka za Stalingrad je trajala 195 dni, od katerih 163 v samem mestu. 2. februarja 1943. se je bitka končala s silno zmago RA, ki je uničila pri Stalingradu udarno skupino Hitlerjevih vojsk. — V Stalingradu so bile uničene vse tovarne, 41.895 stanovanjskih hiš, cela vrsta šol, bolnice itd. — Danes je že v Stalingradu obnovljeno 30.000 stanovanjskih poslopj in skoraj vse bolnice, šole, gledališča, a tudi tovarne. Stalingrad ponovno proizvaja svoje znane traktorje in druge vrste kmetijskih strojev. V rečnih ladjedelnih so bile že izdelane številne ladje. — Na sliki desno vidimo, kako bo izgledal Stalingrad po načrtu v bodočnosti. Sovjetska zveza noče vojne, čeprav je zmagala v poslednji, ker jo vojna ustavi v njenem razvoju in ker prinese strašne žrtve njenim narodom. Sovjetska zveza hoče mir, ker se v miru razvija vse njeno socialistično gospodarstvo tako, da prinaša njenim narodom silno blagostanje.

ZDRUŽENI BOMO OHRANILI MIR!

Se do danes ni bilo mogoče napraviti točne bilance zadnje vojne. Toda tudi najskromnejša cenitev nam nudi strahovite številke. Nad 50 milijonov ljudi — vojakov in civilnega prebivalstva je izgubilo življenje na fronti, v partizanskih borbah, zaradi bombardiranja, kot talci in v taboriščih. K temu je treba prišteti še desetine milijonov ljudi, ki so za vedno izgubili svoje zdravje ali ostali pobabljeni. Skoda in stroške za poslednjo vojno cenimo na najmanj 2000 milijard dolarjev. Iz te vsote bi vsakdo, tudi novorojenček v zadnji zamerski kolbi, mogel imeti okrog milijon lir dolet, ali pa bi mogel vsem državljanom na svetu povrniti novo stanovanjsko hišo. Pri tem pa seveda še ni vračunana vsa posredna škoda, to je tisti dohodek, ki bi ga imeli ljudje, če ne bi bilo vojne. Ta izgubljeni dohodek se daleko prekroja dejansko škodo in stroške vojne.

ov evropskim belim sindikatom so najboljše dokaz temu. Vsa ta do podrobnosti izdelana organizacija združene reakcije zasleduje le en cilj: ustavitviti razširitev demokratičnega gibanja, kjer koli se pojavi. Zato so si vse te struje edine v borbi proti Sovjetski zvezi, proti komunizmu, proti osvobodilnim pokretom kolonialnih narodov. Angleski laburisti podpirajo monarhoizme v Grčiji in vojni proti partizanom. Egipt in Transjordanijo v boju proti Izraelu, francoski esocialisti glasujejo za vojaške akcije proti osvobodilnemu pokretu Vietnamu, a holandski socialdemokrati odobravajo imperialistično politiko vlade proti Indoneziji. Protijudskimi silami, ki priprav-

nosti izpostavljen najhujšim napadom in verjetno tudi popolnemu uničenju. Než odgovor mora biti zato edino: Nočemo vojne, nočemo vključitve v Atlantski pakt! Zahtevamo, da imperialisti prenehajo s svojimi podlimi spekulacijami in ponudbami, katerih predmet je naše ozemlje. Borili se bomo zato z vsemi silami, da se ohrani mir, da se imenuje guverner, da oddajo okupacijske enote, da tako začnemo z resničnim življenjem in obnovi in blagostanju. Kot drugod po svetu se sruje tudi v Trstu Odbor za ohranitev mira. Vse demokratične organizacije, ki jim je ohranitev mira osnova njihovega programa, so pristopile k temu odboru.

Iz uradnih statistik izhaja, da so ameriške in angleške industrije, ki so dobavljale orožje ter druge vojaške potrebščine, imele med vojno težke milijarde dolarjev dobička, tako da so nekatera podvojila, ali celo potrojila svoje celokupno predvojno premoženje. Tudi druge kapitalistične industrije, banke in paroplovne družbe imajo velik interes na vojni. Z vojno razširijo inozemski trg za prodajo svojih proizvodov ter za pridobitev surovin. Skratka moramo trditi, da je ameriški finančni kapital ki, juna v rokah nad polovico ameriške industrije ter vsa najvažnejša prevozna in trgovaška podjetja, najbolj interesiran, da drži svet v vojnem vzdušju. Potom časopisov, agencij, filma in radija, ki so prav tako večinoma v njihovih rokah prepričuje svet, da je vojna neizogibna in da Sovjetska zveza ter komunizem pripravljata napad na ZDA in druge kapitalistične države. Zato pa je treba oborožiti ter skleniti vojaške zveze z ostalimi kapitalističnimi državami. V ZDA, kjer so v vladi in v parlamentu večinoma predstavniki industrije in bank, seveda ni težko to doseči. Z nasiljem in tujo (večinoma ameriško) finančno pomočjo pa je tudi v zapadnih državah prodiril vpliv vojnih hujskačev. Tako vidimo n. pr. v Angliji, Franciji, Italiji in drugih državah, da ne samo desničarske stranke, temveč tudi laburistični ter Blumovi in Saragatovi socialisti odkrito podpirajo ameriške imperialiste v pripravah za novo vojno. To so dokazali zlasti v zadnjem času, ko so glasovali za pristop k Atlantskemu paktu.

Matere, žene, moške in očete, hčere in sinove, danes je še čas. Preprečimo, da se ne bi ta slika ponovila v naših družinah!

ljo novo vojno, pa stoji nasproti svetovne sile miru. Te sile ne predstavljajo le SZ in države ljudske demokracije, temveč tudi vsi kolonialni in zatirani narodi, ki se bore za osvoboditev izpod imperialističnega jarma. Sile miru so tudi demokratične množice in kapitalistični državljanji. Tudi te množice se bore proti tujnemu imperializmu, ki hoče njihovo državo pametni v vojni ter poslati delovno ljudstvo v tuzni narodu za profite ameriških trustov. Hladno jesensko jutro je bilo, megle so se vlačile po dolini in se plazile ob strmih vrhovih gora, na vrtovine se je že v žarkih zgodnje zarje belil prvi sneg. Ki je bil zapadel ponoči. Nebo je bilo jasno; še se je spominjalo na polnočni sneg in na mirne jutranje zvezde, ali že je čakalo sonce. Gledal sem skozi okno; to okno še nikoli ni bilo umito, zato sem gledal kakor skozi pajcovino, razločil pa sem natanko vse, kar se je godilo pred menoj; tudi glasovi so bili v čistem utrujenem zraku jasni, da sem slisal in razumel vsako besedo. Dvočista je bilo za ped navisoko posuto s črnkastim prahom, ki se je bil čez noč spreminil v mastno bledo; s prav takim prahom so bile pokrite tudi nizke strehe barak in uvelo listje oroha, ki je stal samotni sredi dvorišča, pod tem orohom je držal vojak na uzdi osedlanega konja, ki je pohrskotal in vztrepetaval od hlada in nemira. V dolgi, ravnini vrsti je stala kompanija, napravljena, da se še tisto uro napoti na bojišče. Stali so tam kakor od kamna, nobeno oko ni trenilo; sloka telesa so bila nevarno upognjena pod bremenom težkih nahrbtnikov. Nikoli poprej nisem videl na enem samem tednem kraju toliko mlade lepote. Vsi predi vsakim, vitkimi fantomi, ki je in fant je prebledel. Stotnik je sel mimo drugima in se ni ozrl nanj; stopil je do tretjega in si pa je ogledal natanko. Ta je bil pač vesel, vzporen in olasen mladenci, stovit pevec in ljubljene deklet. Imel je zdrav, okrogel obraz, ob drobnih ušesih se je tilo pa svetlospisnih kodrov, sinje oči pa

Slavo!

Vojno hoče, kdor ima od vojne dobiček!

Kapitalisti Amerike si želijo vojne:
Z vojno hočejo rešiti kapitalistični sistem in uničiti trdnjavo miru in socializma Sovjetsko zvezo ter dežele ljudske demokracije
Z vojno hočejo odpraviti armado brezposelnih, ki ogražajo obstoj kapitalističnega sistema v svetu
 V Ameriki hočejo zaposliti svoje brezposelne v vojni industriji, ki bo pošiljala atomske bombe, letala, tanke in topove v Evropo. Brezposelnih v ostalih kapitalističnih deželah pa se hočejo iznebiti z novo vojno, kjer bi naj služili kot topovska hrana za ameriško vojni industrijo. Atlantski pakt predvideva, da bo Amerika dala material, a Evropa mostvo. Danes imajo samo Amerika 5 milijonov brezposelnih, a desetine milijonov ima ostali kapitalistični svet. Pred vojno je delalo v Ameriki v industriji 46 milijonov delavcev, v vojni je to število naraslo na 63 milijonov. Kapitalisti Amerike hočejo novo vojno, ker bodo sicer morali vrči na cesio 17 milijonov delavcev.

Z vojno hočejo uničiti proizvode in odpreti velika tržišča kapitalistični trgovini
 1200 milijard dolarjev so znašale priprave na drugo svetovno vojno in stroške tekom nje. Ta vsota je enaka vrednosti delu vsega človeštva tekom 4, 5 let. 1200 milijard dolarjev znašajo tudi razrušenja in škoda, ki jih je povzročila vojna. Zastonj je torej delalo vse človeštvo celih devet let! Zato trpe delovni ljudje tolikšno bedo in pomanjkanje!

Z vojno hočejo doseči veliki kapitalisti silne dobičke
 Kapitalisti Amerike so zaslužili:
 V razdobju miru 1936-39: 5,3 milijard dolarjev
 V razdobju vojne 1942-45: 22,7 milijard dolarjev.

Tekom vojne je ameriška industrija narasla na dvojno višino (indeks proizvodnje je znašal 245, v nasprotju z leti 1935-39, ko je znašal 100. Leta 1947 je bil indeks proizvodnje v ZDA 189). Če ne bo vojne bodo morali zmanjšati ameriški kapitalisti težko industrijo še vsaj za 45 milijard, a to pomeni, da bodo letno imeli 20 odst. dobička manj, to pomeni gospodarski polom in krizo. V borbo proti imperializmu, ki hoče vojno, opustošenja in nove človeške žrtve! Enotnost vseh poštenih ljudi vsega sveta bo rešila mir in življenje ter dostojne delovne pogoje človeštva.

Tako so nacifasisti streljali kot talcoslovenske ljudi. Med žrtvami so bilo tudi žene in otroci. Nacizem je bila aretirana čun je prišla v bližino kipa svobode. V lastni deželi so ti nazadnjaški vojnohujskaški krogi proti lastni kulturi, a navzven pa poskušajo izvažati svoje isto znano protikulturno proizvodno detektivskih, pornografskih in drugih kvarljivih romanov in filmov, ki poskušajo vnanjem golote in vznemirjenem spolovanju in zablavljenosti uničiti v človeku vse njegove boljše človeške občutke, njegovo zanimanje za družbene in socialne probleme, a

GOSPOD STOTNIK

Ivan Cankar
 poslušen otrok med modrimi starci. Zveča teju na drevesu; če bi jo odzagal, bi bilo ranjeno drevo samol.
 Stotnik je vprašal nadalje: «Ali imaš obeveto doma?» «Nimam ga več» «Pa koliko bratov in sestrov?» «Nimam jih» «Ali ti vsaj mati še živi?» «Mater se imam» In luč se je vžgala v zamolklih očeh. Tedaj je stotnik vzdignil palico, dotaknil se z okovanimi koncem fantovih prsi ter pomignil praporščku, ki je stal za njim. Ta je pogledal izza rokavic zapisnik ter je s trsačo roko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel. Stotnik je sel mimo drugima in se ni ozrl nanj; stopil je do tretjega in si pa je ogledal natanko. Ta je bil pač vesel, vzporen in olasen mladenci, stovit pevec in ljubljene deklet. Imel je zdrav, okrogel obraz, ob drobnih ušesih se je tilo pa svetlospisnih kodrov, sinje oči pa

Znanost in kultura v borbi za mir in demokracijo

Lansko leto v avgustu se je v Wrocławu vrtil kongres intelektualcev za mir, ki je pozval na odločno borbo proti organizatorjem nove vojne. Pozval je, da se organizirajo v vsaki posamezni deželi kongresi in odbori za mir. Na te osnove se je vršila pred enim tednom skupščina intelektualcev združenih držav Amerike v New Yorku, a ravnotako so pripravljali v vseh ostalih deželah in tudi v Trstu silne skupščine.

25. avgusta 1948. so se zbrali v Wrocławu največji nožje znanosti in kulture, umetniki, pisatelji, pesniki, slikarji, kiparji in znanstveniki vseh strok, da se pogovorijo o obrambi miru, ki je tudi vprašanje kulture in znanosti. Zbrali so se najbolj znani možje najrazličnejših dežel sveta. Zbrali so se da dvignijo svoj glas proti istim suhim barbarstvom in terorju, proti istim pristajem vojne in uničevanja, ki so še pred kratkim pokazali svoje protikulturno bistvo v fašistični Italiji, nacistični Nemčiji, kot ga kažejo na pr. pri nas v Trstu ali v Gorici (fašistični napad na Prešernovo preslavo). Borba v svetu je namreč samo ena; tisti, ki se bori proti napredku in bodočnosti, se tudi bori proti slavni tradiciji preteklosti; tisti, ki se bori za vojno, se bori proti kulturi, proti znanosti, ne samo proti znanosti in kulturi tujih narodov, nego tudi proti lastnim naprednim intelektualcem. To je do karzala najboljši zgodovinski preteklih dvajsetih let. Nemški nacizem in italijanski fašizem sta se borila proti kulturi in naradni neodvisnosti drugih narodov, a sva zmetala v zapore tudi vse svoje velike može, v kolikor niso šli v pregnanstvo. Najlepši primer pa je tudi današnja Amerika, kjer so v zaporu Howard East, John Howard Lawson, Dalton Tarr in še drugi pisatelji. Amerikanske založbe, Hollywood in radioodajne postaje so bile sprešiščene, a Irene Joliot Curie-jeva je bila aretirana čun je prišla v bližino kipa svobode. V lastni deželi so ti nazadnjaški vojnohujskaški krogi proti lastni kulturi, a navzven pa poskušajo izvažati svoje isto znano protikulturno proizvodno detektivskih, pornografskih in drugih kvarljivih romanov in filmov, ki poskušajo vnanjem golote in vznemirjenem spolovanju in zablavljenosti uničiti v človeku vse njegove boljše človeške občutke, njegovo zanimanje za družbene in socialne probleme, a

hočejo mu podkati novi bogat denar, nov način življenja v ezradpni kulturi; nasilje. Po zadnji svetovni vojni so tudi navadni ljudje pričeli razumevati, kaj se dogaja v svetu. Spoznali so izkoriščevalce, a tudi tiste, ki stoji na načelih delovnega ljudstva, tiste, ki so za mir in tiste, ki so za vojno, ker vlečejo iz nje silne dobičke. Delovno ljudstvo je zmagalo v raznih deželah sveta, a demokratični pokret stalno napreduje. Vse to je povzročilo, da se izkoriščevalcem in vojnim hujskačem stotek še bolj maje pod nogami kot prej. Zato so preuredili načrte svetovnih imperialistov, ki so propadli skupnjo z nacistično Nemčijo in fašistično Italijo. Amerikanska revija «United States News» nam je razložila vse to v članku pod naslovom: «ZDA v vlogi svetovnega policista». V tem članku piše, da so »prilike prisilile Združene države, da prevzamejo večji del naloge, da se uvede neke vrste policijsko nadzorstvo nad svetom... Ta nova

Wallace: Vojno hočejo veliki industrialci in milijardarji, ki vladajo v naši deželi. Nič ne ogražajo varnosti Amerike. Ogroženi so samo dobički ameriških monopolistov.

Churchill: «Naša politika napram Sovjetski zvezi ne sme temeljiti na slabosti. Zapadne demokracije in komunizem so nepomirljivi sovražniki.»

vloga policista zahteva naporno delo take vrste, kot ga ZDA se niso vršile... ZDA pa imajo priključno zagotovijo svetu to policijsko kontrolo brez sodelovanja drugih držav. «Blazine snije o svetovnem gospodarstvu, ki jih je sanjal nekdo Hitler so prevzeli od njega sedaj izkoriščevalci Amerike. Vendar pa taka vloga svetovnega policista zahteva tudi primeren režim, bodisi v sami Ameriki, kakor tudi v ostalem svetu. Zato je pred koncem vojne pisal De Witt urednik ameriškega reakcionarnega revije Reader's Digest: «Nam Amerikancem je potreben fašizem, da obrzdamo radikale in njihov sistem ter filozofijo, da jim preprečimo, da bi dvigali glavo» Borba proti naprednim elementom in njihovim idejam, filozofijam, romanom, sploh proti vsakemu naprednemu kulturnemu ali znanstvenemu ustvarjanju, to je vsebinska navedena stavka.

Preko svojih policijskih psov v tujih državah poskušajo barbari vnesti isti sistem dnevnega in življenjskega terorja tudi v vse ostale države sveta. V tej borbi je njihovo ideološko orožje vsa njihova »zapadna« kultura. To je tista poplavna nasilja, nesramnosti in pokvarjenosti, ki jo prinašajo v svojih filmih in romanih, da bi zadušili pravno, napredno kulturo posameznih narodov. A vse to ne zadostuje. Gospodarski temelji njihovega sistema se majoje. Njihova industrija ne more prodati svojih produktov, zato zapira mirovniško industrijo podjetja in pošilja delavce na cesto v brezposelnost. Potrebna jim je vojna, da bo lahko delala vojna industrija. Vojna jim je tudi potrebna, da bi uničili Sovjetsko zvezo, ki daje delovnemu ljudstvu vsega sveta vzgled mirnega razvoja in k vedno večjemu blagostanju, da pi tudi tam uničijo vsak glas kulture, ki je silno vabljiv za vse narode, ki so že pod policijskim režimom Združenih držav Amerike. Proti temu stanju v svetu, proti tem novim poskusom zanetiti novo vojno, proti poskusom, da bi v vsrhu izrabili tudi znanost in kulturo so dvignili svoj glas intelektualci vsega sveta, ki se bodo zbrali v Parizu. Pridružili so se svetovnemu gibanju demokratičnih in delovnih množic za mir in proti vojnim hujskačem.

Pirnat: — Brezdomci. Ameriški imperialisti in njihovi naplci hočejo povratek t ezkih svojih časov.